

ÜST-dən müjdə...

Avropa pandemiyanın sonuna yaxınlaşır

Koronavirusun "omikron" ştammi Avropada COVID pandemiyasına son qoya bilər. Bunu Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Avropa Regional Direktoru Hans Kluge bildirib.

"Çox güman ki, bölgə pandemiyanın sonuna yaxınlaşır", deyir ÜST rəsmisi bəyan edib.

Qeyd edək ki, Cənubi Afrikada aşkar olunan ştammi yüksək yolxuculuğu ilə seçilir və əksər ölkələrdə yoluxma sayının kəskin artmasına səbəb olub.

Koronavirusa yoluxan müəllim və şagirdlərin sayı açıqlanıb

Azərbaycanda koronavirusa yoluxan müəllim və şagirdlərin sayı açıqlanıb.

Təhsil Nazirliyindən APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, 23 yanvar 2022-ci il tarixinə əsasən COVID-19-a yoluxan şagird sayı 161, işçi heyətin sayı isə 73-dür.

Çox az qaldı

Toylarda 150 nəfərlik limit artırılacaq

Azərbaycanda toylarda qonaq sayı üçün mövcud olan 150 nəfərlik limit, 250-300-ə qədər qaldırılı bilər.

Bu barədə Trend-ə bazar iştirakçıları məlumat verib.

Belə ki, toy bazarının bir neçə iştirakçısı iddia edir ki, mövcud məhdudiyyət fevral ayından sonra artırılı bilər. Bildirilir ki, şadlıq sarayları artıq mart və aprel aylarında toy mərasimi keçirmək istəyənlərə də bu

barədə məlumat verir və nəzərə almağa çağırırlar.

Trend məsələni araşdırmaq üçün aidiyyəti qurumlarla əlaqə saxlayıb. Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Məmmədov Trend-in sorğusuna cavab olaraq bildirib ki, bu barədə bir məlumat yoxdur.

Digər aidiyyəti qurumlardan isə hələki sorğularımıza cavab verilməyib.

(səh. 2)

№ 13 (5535), 2022-ci il

Qiyməti 40 qəpik

ŞƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az 25 yanvar 2022-ci il (çərşənbə axşamı)

Səməd Seyidov AŞPA-da vitse-prezident seçildi

Azərbaycanlı deputat AŞPA-nın Monitoring Komitəsinin birinci vitse-prezidenti seçilib.

Bu barədə deputat Səməd Seyidov özünün twitter hesabında məlumat verib. Qeyd edək ki, Səməd Seyidov bir neçə dəfə - 2003-2005, 2007-2009, 2011-2013 - Avropa Şurası Parlament Assambleyasında vitse-prezident və Büro üzvü olub. 2018-ci ildən Avropa Şurası Parlament Assambleyasının vitse-prezidentidir. Dünən Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) yeni sədri də seçilib. Bu, niderlandlı senator Tini Koksduur. Səvermə zamanı 164 deputat T.Koksu dəstəkləyib.

Onun rəqibi, Ukrayna Ali Radasının deputatı Mariya Mezentseva 80 səs toplayıb.

Ərdoğan Ukraynaya səfərindən sonra Putinlə görüşə bilər

Türkiyə və Rusiya prezidentlərinin görüşünün nə zaman baş tutacağına Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Ukrayna səfərindən sonra qərar veriləcək.

APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, bu barədə AKP sözcüsü Ömer

Çelik mətbuat konfransında bildirib.

O qeyd edib ki, Türkiyə Prezidenti regionu tanıyan ən təcrübəli dövlət başçılarından biridir: "Onun təcrübəsi və hər iki tərəflə ortaq nöqtədə olmaq iradəsi hamı tərəfindən hörmətlə qarşılanır. Ukraynaya səfər bu böhranda gərginliyin azaldılması baxımından əhəmiyyətli olacaq. Putinlə necə görüşəcəyinə isə Ukrayna səfərindən sonra qərar veriləcək".

"Ermənistan sülh sazişi imzalamaya hazırdır"

Paşinyan deyib ki, Yerevanın demarkasiya və delimitasiya üçün ilkin şərtləri yoxdur

Rəsmi Yerevan hesab edir ki, Bakı ilə sülh müqaviləsi imzalanmalıdır, lakin bu sənəd danışıqlar prosesində işlənməlidir.

Bu barədə bazar ertəsi Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan feysbukdakı səhifəsində

onlayn keçirilən mətbuat konfransında bildirib. "Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı çox danışıqlar. Bəli, imzalanmalıdır, lakin əvvəlcə bu sənəd rəsmiləşdirilməlidir, amma bu, bir

sual və danışıqların nəticəsidir. Ermənistan bunlara hazırdır və biz bunu dəfələrlə bildirmişik". Baş nazir əlavə edib ki, Yerevanın demarkasiya və delimitasiya üçün ilkin şərtləri yoxdur.

(səh. 2)

"Panikaya əsas yoxdur"

Vladimir Zelenski: "Ukraynada hazırkı vəziyyət nəzarət altındadır"

Ukraynada və onun ətrafında hazırkı vəziyyət nəzarət altındadır və panikaya səbəb yoxdur.

Trend-in məlumatına görə, bu barədə Ukrayna prezidenti Vladimir Zelenski Milli Təhlükəsizlik və Müdafiə Şurasının iclasından sonra "Rada" telekanalında çıxışı zamanı deyib.

V.Zelenski bildirib: "Bu iclasın yekunu media məkanı üçün səs-küylü qərarlar deyil, cəmiyyətimiz və vətəndaşlarımız üçün çox vacib nəticələr olub: hər şey nəzarət altındadır, panikaya əsas yoxdur".

Mənasız qürur...

NATO-Rusiya gərginliyi azalmağa əvəzinə daha da artmaqdadır. Cenevrə, Brüssel və Vyanada baş tutan görüşlər də buzları əriməyə kifayət etmədi. Rusiyanın Şərqi Avropa ölkələri ilə bağlı konkret şərt irəli sürməsi və Qərbin bunları rədd etməsi vəziyyəti bir qədər də kəskinləşdirdi.

Moskva postsəhifə məkanında Rusiyanın təsirini gücləndirmək üçün yeni addımlar atır. İsrarla NATO-nun Mərkəzi və Şərqi Avropa ölkələrində hərbi fəaliyyətini dayandıracağına dair yazılı təminat tələb edir. Vaşinqtonu hədələyən Rusiya Ukraynanın NATO-ya üzvlüyünə "milli təhlükəsizlik" məsələsi kimi baxdığını deyir. Kuba və Venesuelaya qoşun yerləşdirməsindən danışır. Qərb mediası Putinin hərəkətlərini böyük imperiyani yenidən qurmaq cəhdi kimi qiymətləndirir.

(səh. 3)

Kreml Ukrayna ilə savaşa Rusiya üçün dağıdıcı nəticələrə səbəb olacağını anlamır

"Akademiya rəhbəri məişət səviyyəsində intriqlarla məşğuldur"

Boran Əziz: "Bu, Ramiz Mehdiyevin elm xadimlərinə qarşı soyqırımını siyasətidir"

(səh. 4)

Daha 757 nəfər koronavirusa yoluxub

9 nəfər vəfat edib, 302 nəfər müalicə olunaraq sağalıb

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 757 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 302 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 9 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 634 488 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 612 594 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 8 619 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 13 275 nəfərdir.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 5 145, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 6 070 424 test aparılıb.

Yeni cərimələr müəyyən edilir

Məqsəd dəm qazından zəhərlənmənin qarşısını almaqdır

Qaz qurğuları və qaz xəttlərinə, tüstü bacalarına, habelə havalandırma və havadəyişmə xəttlərinə texniki xidmət qaydalarının pozulmasına görə cərimələr müəyyən edilir.

Trend-in məlumatına görə, bununla bağlı İnzibati Xətalər Məcəlləsinə dəyişiklik edilir. Dəyişikliyə əsasən, qeyd olunan pozuntuya görə fiziki şəxslər iki yüz manatdan dörd yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər min manatdan min beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min manatadək məbləğdə cərimə ediləcək.

"Mən yenə fikrimdə qalırım"

Aqil Abbas: "Tağiyevin heykəlinə zərər verənlərə heç olmasa, 15 sutkalıq cəza verilməyirdi"

(səh. 4)

lahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri, İkinci Dünya müharibəsi veteranı Fatma Səttarova ya təbrik məktubu da ünvanlayıb.

Məktubda deyilir:

"Hörmətli Fatma xanım, Əlamətdar yubileyiniz - anadan olmağınızın 100 illiyi münasibətilə Sizi ürkədən təbrik edirəm. Siz şərəfli ömrü yolu keçərək bütün həyat və fəaliyyətinizi doğma Vətəninizə xidmətə həsr etmiş, İkinci Dünya müharibəsi illərində yenilməz iradə və qətiyyət nümayiş etdirmisiniz. Cəbhəyə könüllü yollanaraq Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı və Moskva ətrafında gedən döyüşlərdə fəal iştirakiniz fədakarlıq və şücaətin bariz nümunəsi idi. Xalqımızın məhz

Sizin kimi yüz minlərlə mərd övladlarının cəsarəti, igidliyi, əzmkarlığı sayəsində Azərbaycanın adı faşizmə qarşı mübarizənin ön cərgəsində yer almış dövlətlər sırasındadır.

Sonrakı dövrlərdə Siz ölkəmizin ictimai həyatında yaxından iştirak etmiş, gənclərin vətənpərvərlik və milli-mənəvi dəyərlər ruhunda tərbiyəsinə, layiqli vətəndaşlar kimi yetişməsinə töhfə vermişiniz. 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı təmsil etdiyiniz Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı dövlətimizin, ordumuzun yanında olmuş, qazilərimize, şəhid ailələrimizə mənəvi dəstək vermiş, diqqət və qayğı

Serbiya baş nazirinin müavini Azərbaycana gələcək

Serbiya baş nazirinin müavini, energetika və mədəni sənayesi naziri Zorana Mihayloviç fevral ayında "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının iclasında iştirak etmək üçün Azərbaycana səfər edəcək.

Bu barədə Trend-ə Serbiyanın Energetika və Mədəni Sənayesi Nazirliyindən bildiriblər.

"Serbiya nümayəndə heyətinin tərkibinə həm də dövlət katibi və nazirin köməkçisi daxil olacaq", nazirlikdən deyiblər.

Qeyd edək ki, "Cənub Qaz Dəhlizi" 2020-ci il dekabrın 31-dən etibarən Azərbaycan qazının Avropaya neqlinə başlayıb. Layihənin dəyərli 45 milyard dollar proqnozlaşdırılırsa da, 33 milyard dollar təşkil edib.

2015-ci ildən etibarən hər il fevral ayında "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının iclası keçirilir.

Polşa Belarusla sərhəddə yeni divar inşa edəcək

Polşa - Belarus sərhədində 5 metr hündürlükdə divarın inşaatına yanvarın 25-də başlayacaq.

APA-nın xəbərinə görə, bu barədə jurnalistlərə Polşa sərhəd xidmətinin sözcüsü Anna Mixalskaya bildirib. "Plana uyğun olaraq Belarusla sərhəd divarının tikintisi sabah başlayacaq. Hazırkı işləri artıq görülmüşdür. Uzunluğu 186 km, hündürlüyü 5.5 metr olan divarın inşası iyulda başa çatmalıdır. Artıq büdcədən 644 milyon zloti (160 milyon dollar) ayrılıb. Sərhəd xətti müasir kameralarla da təchiz ediləcək.

Fatma Səttarova "İstiqlal" ordeni ilə təltif edilib

Prezident 100 illik yubileyi münasibətilə müharibə veteranına təbrik məktubu da göndərmişdir.

Fatma Hüseyin qızı Səttarova "İstiqlal" ordeni ilə təltif edilib. Prezident İlham Əliyev bununla bağlı Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Fatma Səttarova Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə "İstiqlal" ordeni ilə təltif olunub.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Si-

bətillə Sizi ürkədən təbrik edirəm.

Siz şərəfli ömrü yolu keçərək bütün həyat və fəaliyyətinizi doğma Vətəninizə xidmətə həsr etmiş, İkinci Dünya müharibəsi illərində yenilməz iradə və qətiyyət nümayiş etdirmisiniz.

Cəbhəyə könüllü yollanaraq Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı və Moskva ətrafında gedən döyüşlərdə fəal iştirakiniz fədakarlıq və şücaətin bariz nümunəsi idi. Xalqımızın məhz

göstərmişdir.

Hörmətli Fatma xanım,

Sizin həyat və mübarizə yolunuz Vətənə, xalqa sədaqət və ləyaqətlə xidmət nümunəsi, gənclərə və gələcək nəsillərə örnəkdir.

Bələ bir xoş gündə Sizə bir daha ən səmimi təbriklərimi yetirir, möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram."

Çox az qaldı

Toylarda 150 nəfərlik limit artırılacaq

Azərbaycanda toylarda qonaq sayı üçün mövcud olan 150 nəfərlik limit, 250-300-ə qədər qaldırılabilir.

Bu barədə Trend-ə bazar iştirakçıları məlumat verib.

Bələ ki, toy bazarının bir neçə iştirakçısı iddia edir ki, mövcud məhdudiyyət fevral ayından sonra artırılmalıdır. Bildirilir ki, şadlıq sarayları artıq mart və aprel aylarında toy mərasimi keçirmək istəyənlərə də bu barədə məlumat verir və nəzərə almağa çağırırlar.

Trend məsələni araşdırmaq üçün aidiyyəti qurumlarla əlaqə saxlayıb. Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Məmmədov Trend-ın sorğusuna cavab olaraq bildirib ki, bu barədə bir məlumat yoxdur.

Digər aidiyyəti qurumlardan isə hələki sorğularımıza cavab verilməyib.

Hazırda toylarla bağlı qaydalarla əsasən, toyların yalnız 150 nəfərə qədər keçirilməsinə icazə verilir. Qeyd edək ki, Azərbaycanda ötən ilin bir iyul tarixindən etibarən toyların keçirilməsinə icazə verilib. Toyda iştirak edən qonaqların isə mütləq vaksin və ya im-

munitet sertifikatının olması tələb olunur. Məkan və toy sahiblərin şəxsi məclisləri barədə məlumatı müvafiq portaldan əvvəlcədən və dəqiqliklə (tədbirin günü, başlama və bitmə saati, iştirakçıların sayı) qeydiyyatla salınmalıdır.

Karantin rejiminin qayda və tələblərin pozulması halları aşkarlanarsa, həm toyun, həm də obyektin sahibinə qarşı qanunvericiliyə uyğun inzibati cəza tədbirləri görülür.

Xatırladaq ki, fevralın 15-dən sonra Azərbaycanda COVID-19 pasportu və immunitet sertifikatı müddətli olacaq. COVID-19 pasportlarının müddəti 6 ay müəyyən edilib. Vətəndaş 6 ay bitdikdən sonra COVID-19 pasportunun müddətini uzada bilmək üçün 3-cü (buster) doza vaksini qəbul etməlidir.

XIN başçısı:

"İran-Azərbaycan əlaqələrində önəmli hadisələr gözlənilir"

İran-Azərbaycan əlaqələrində önəmli hadisələr gözlənilir. Bunu İranın xarici işlər naziri Hüseyin Əmir Abdullahiyan APA-nın Tehran müxbirinə eksklüziv açıqlamasında deyib.

O bildirib ki, İran-Azərbaycan əlaqələri çox yaxşı səviyyədədir.

XIN rəhbəri İranın yol və şəhərsalma naziri Rüstəm Qaseminin Azərbaycana səfəri, eləcə də Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun İrana gözlənilən səfərinə də münasibət bildirib.

"ki ölkəmizin müxtəlif rəsmilərinin qarşılıqlı səfərləri əlaqələrimizin düzgün və yaxşı istiqamətdə olduğunu göstərir", - İran XIN başçısı vurğulayıb.

Hüseyin Əmir Abdullahiyan Bakıda səfərdə olarkən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən qəbul edildiyini də xatırladı. Nazir diqqətə çatdırıb ki, bundan sonra iki ölkənin əlaqələrində mühüm hadisələr cərəyan etməkdədir.

İnsanlığa yox, şərə xidmət edirlər

"Human Rights Watch"ın hesabatı riyakarlığın əyani təsdiqidir

İsmayıl Qocayev

"Human Rights Watch" təşkilatının Azərbaycana qarşı qərəzi pik həddə çatıb. Daim ikili standartları ilə seçilən qurum ölkəmizə qarşı şər-böhtan dolu növbəti "hesabat" açıqlayıb. Təşkilatın 2021-ci il üzrə hesabatında iddia edilib ki, guya, İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistan-da 71 məktəb dağıdılıb".

Hesabat müəllifləri ikinci Qarabağ müharibəsinin Ermənistan deyil, məhz işğal edilmiş Azərbaycan ərazisində aparıldığını görməzdən gəliblər. Bütün dünya bilir, hətta Ermənistan rəhbərliyi, eləcə də Rusiya Prezidenti Vladimir Putin dəfələrlə bəyan edib ki, müharibə Ermənistan ərazisində getmir. Bu, sübuta əhtiyacı olmayan faktır. Buna baxmayaraq, "Human Rights Watch" təşkilatı həyasızcasına "Ermənistan ərazisində" 71 məktəbin dağıdıldığını yazır. Şübhə yox ki, hesabatı hazırlayanlar 30 ilə yaxın erməni işğalı altında qalmış ərazilərimizdə Ermənistanın yüzlərlə məktəbi, uşaq bağçasını, minlərlə evi, onlarla məscidi tamamilə dağıtdığını, yer üzündən sildiğini yaxşı bilir. Ey-

ni zamanda düşmənin 44 günlük savaş zamanı Gəncə, Bərdə, Tərtər və Goranboyu atəşə tutması, mülki şəxslərin üzərinə raket atması faktları ilə də tənişdirilər. Lakin onların qərəzi və ermənipərəstliyi bu həqiqətlərin dilə gətirilməsinə mane olur.

Milli Həmrəylik Partiyasının sədri, Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı Əlisahib Hüseyinov "Şərq"ə bildirib

ki, "Human Rights Watch"ın hesabatı saxtakarlığa əsaslanır. Partiya rəhbərinin sözlərinə görə, bu hesabat özünü dünyada haqq və ədalətin "keşikçi"si kimi təqdim edən təşkilat adına rüsvayçılıqdır: "Təşkilatın açıq-aşkar saxtakarlığına yol verməsi həm heyrət, həm də təəssüf hissi doğurur. Hesabatı elə tərtib ediblər ki, Azərbaycan ərazilərinin 30 il Ermənistanın işğalı altında qalmasından xəbərsiz olan insanlar yazılan əsassız iddialara və yanlış rəqəmlərə inanırlar. Hesabatın Azərbaycanla bağlı hissəsi dünya ictimaiyyətinin çağırdırmasına, qərəzli şəkildə yönləndirilməsinə xidmət edir. Azərbaycanı "təcvüzkar" kimi qələmə vermək istəyirlər. Sənəddə Ermənistan silahlı qüvvələrinin 44 günlük müharibə zamanı cəbhə xəttindən uzaqda yerləşən şəhər və kəndlərimizdəki mülki obyektləri, yaşayış evlərini, məktəbləri atəşə tutmaları barədə bir kəlmə də qeyd edilməyib. Bu da sözügedən beynəlxalq təşkilatın iç üzünü göstərir. "Human Rights Watch"ın hesabatı riyakarlığın əyani təsdiqidir. Təşkilat insanlığa yox, şərə xidmət edir".

Ermənistan Prezidenti Armen Sarkisyan istefa mətnində parlament üsul-idarəsinin neqativlərindən söz açıb. Sarkisyan bildirib ki, Ermənistan formaca parlamentli respublikadır, mahiyyətcə yox. Sabiq prezident iddia edib ki, onun məqsədi idarəetməni parlament respublikasından yarım prezident və ya prezident respublikasına keçirmək deyil. Sadəcə qarşılıqlı nəzarət və tarazlıq mexanizmlərinə əsaslanan dövlət sisteminin yaradılmasını təklif edir:

"Bunsuz ciddi nailiyyətlər əldə etməkdən danışmaq çox çətinidir. Çünki inkişaf və uğur yalnız proqnozlaşdırıla bilən, əhəngdar bir sistemdə əldə edilə bilər. Şadam ki, konstitusiyamız dəyişməsi ilə bağlı komissiya yaradılıb. Buna görə hökumətə minnətdaram. Ümid edirəm, ne-

Paşinyan indiki vəziyyətdə prezident olmaq istəməz

Baş nazir yaxın ətrafından birinin namizədliyini irəli sürəcək

həyat, konstitusiyaya dəyişikliyi baş tutacaq və növbəti prezident və prezident institutu sistemləşdirilmiş mühitdə daha balanslı işləyə biləcək". Erməni mediasında tirajlanan fikirlərə görə, Baş nazir Nikol Paşinyan indiki imkanlarının bəhrələnməklə, Ermənistanda idarəetməni dəyişmək niyyətindədir. Paşinyan idarəetməni dəyişməklə, ilk növbədə hakimiyyətinin ömrünü uzatmaq və ölkəni yenidən Koçaryan-Sarkisyan çütlüyünün nəzarətinə keçməkdən sığortalamaq istəyir. Paşinyan hesab edir ki, keçmiş prezident Serj Sarkisyanın istəyi ilə 2015-ci ildə tələsik qəbul olunan konstitusiyada ciddi boşluqlar var. Məsələn, hazırkı konstitusiyaya görə baş nazirin Konstitusiyaya Məhkəməsinin rəhbərini vəzifəsindən azad etmək

hüququ yoxdur. Nikol Paşinyan 2018-ci ildə inqilab yolu ilə hakimiyyətə yiyələnsə də, Konstitusiyaya Məhkəməsinin tərkibini dəyişdirə bilməmişdi. Keçmiş hakimler Sarkisyanın adamları olduğundan Paşinyana problemlər yaradırdılar. Məlumatlara görə, baş nazir konstitusiyaya islahatlarla bağlı komissiyanın yaradılması tapşırığını verib. Konstitusiyaya Məhkəməsinin keçmiş aparat rəhbəri Edqar Qazaryan deyib ki, dəyişikliklər sülh sazişinin imzalanması və ratifikasiyası ilə bağlıdır.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu isə "Şərq"ə bildirib ki, Sarkisyanın qəfil istefası Nikol Paşinyanın planlarını alt-üst etdi. Analitik fikrincə, Sarkisyanın qəfil istefası Ermənistanda növbədənəkar

prezident seçkisinin təyinatına səbəb olacaq: "Paşinyan özü səlahiyyətlərindən imtina edib prezident olmaq istəməz. O, yaxın ətrafından birinin namizədliyini irəli sürəcək. Əslində Armen Sarkisyan Paşinyanın planlarını pozdu. Çünki Paşinyan Konstitusiyaya islahatlarına razılıq verərək prezidentin səlahiyyətlərini yenidən artırmağı nəzərdə tuturdu. Ancaq bunu qısa müddətdə etmək mümkün deyil. Armen Sarkisyanın qəfil istefasından sonra Paşinyan konstitusiyaya islahatlarına maraq göstərməyə də bilər. Çünki özü prezident olmayacağına, başı üzərində güclü fiqurunu səlahiyyət sahibi olması onun lehinə olmayacağı".

İsmayıl Qocayev

Paşinyan Türkiyə ilə münasibətlərdə qərarlıdır

İki ölkə arasında yaxınlaşma irəlilədikcə kənar qüvvələrin əli zəifləyir

“Türkiyə-Ermənistan yaxınlaşmasına mane olmaq üçün təşəbbüslər olacaq”

İsmayıl Qocayev

Türkiyə və Ermənistan xüsusi nümayəndələrinin növbəti görüşü Moskvada keçirilməyəcək. Bu barədə Türkiyənin NTV telekanalı məlumat yayıb. Xatırladaq ki, hər iki ölkə münasibətləri normalaşdırmaq üçün xüsusi nümayəndələr təyin ediblər.

Xüsusi nümayəndələrin ilk görüşü yanvarın 14-də Moskvada keçirilib. Növbəti təmaslarla bağlı razılıq əldə olunsada, görüşün harada baş tutacağı ilə bağlı məlumat verilməyib. Ermənistanın “Politekonomia” tədqiqat institutunun direktoru Andranik Tevanyan iddia edib ki, Türkiyənin bütün ilkin şərtləri təmin edilib. Onun sözlərinə görə, “Ermənistan-Türkiyə dialoqu ilkin şərtsizdir” ifadəsi Türkiyə və Azərbaycanın ermənilərə istehzasıdır: “Ankara bütün tələblərini İrevana qəbul etdirib”.

Rusiyanın “rosbalt.ru” nəşri isə Ermənistan-Türkiyə danışıqları kontekstində çoxlu ziddiyyətlər olduğunu bildirib. “Niyyə Rusiya “öz ziyasını olaraq” Ermənistan və Türkiyəni barışdırır?” başlıqlı məqalədə qeyd edib ki, son dərəcə vacib məsələlər üzrə danışıqlar aparın tərəflər arasında böyük keyfiyyət fərqi var: “Məsələ burasındadır ki, Ermənistanı parlament sədrinin heç bir diplomatik

təcürbəsi olmayan 30 yaşlı müavini Ruben Rubinyan təmsil edir. Türkiyənin təmsilçisi isə xarici siyasət sahəsində təcürbəli şəxs, ölkənin ABŞ-dəki keçmiş səfiri olan Serdar Kılıçdır”. Nəşr iddia edib ki, erməni tərəfi diasporanın və ictimaiyyətin qəzəbinə tuş gələrək danışıqlar prosesini dayandırmalı olacaq: “İlkin şərtlər irəli sürməmək tezisi xüsusi bir addımdır”. Vurğulanır ki, Paşinyan hökuməti Türkiyə-Ermənistan danışıqları ilə bağlı daxili auditoriya ilə xarici ictimaiyyətin

“Ermənistanın Türkiyə və Azərbaycanla sülhə ehtiyacı var və bu prosesi üç ölkə özü reallaşdırmalıdır”

yətə fərqli, bir-birinə zidd açıqlamalar verir. Yeni Ankara hökumətinin ilkin şərtləri İrevanda qəbul olunsada da, etirazlardan ehtiyat edildiyi üçün gedişatla bağlı cəmiyyət məlumatlandırılmır.

Türkiyəli professor, “Qafqaz Strateji Araşdırmalar” Mərkəzinin rəhbəri Həsən Oktay “Şərq”ə açıqlamasında bildirib ki, Türkiyə-Ermənistan münasibətlərinin normalaşdırılmasına mane olmaq üçün təşəbbüslər olacaq. Professor xatırladı ki, 2009-cu il oktyabr

ın 10-da Sürix protokolları imzalandı da, iki ölkə normalaşma istiqamətində yol qət edə bilmədi: “O zaman Azərbaycan torpaqları işğal altında idi. Ermənistanla sərəhdəli bağlayan, diplomatik əlaqələri kəsən Ankara hökuməti bəyan etmişdi ki, ermənilər Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etmədiyi təqdirdə, hər hansı münasibət qurmaq qeyri-mümkündür. Ona görə də rəsmi Bakı Sürix protokollarına sərt şəkildə qarşı çıxmışdı. Qarabağ münasibəti Ermənistan-Türkiyə əlaqələrinin düzəlməsinə istəməyən Rusiyanın əlində ən böyük “kozur” idi. Ankara-İrevan münasibətlərinə birbaşa qarşı çıxma bilməyən Moskva Azərbaycanın narazılığı üzərindən prosesi sabota edirdi. 44 günlük müharibə regiondakı reallıqları kökündən dəyişdi. İndi sadəcə Türkiyə deyil, Azərbaycan da qonşu Ermənistanla normal münasibətləri bərpa etmək niyyətindədir. Əslində Ankara və Bakının İrevana yönəlik birgə addımları, Ermənistan regional əməkdaşlığa cəlb etmək təşəbbüsləri zəruridir. 10 noyabr üçtərəfli bəyannatından bir ildən çox zaman keçsə də, hələ də Zəngəzur dəhlizi və digər kommunikasiya xətləri ilə bağlı məsələlər müzakirə müstəvisindədir. Rusiyanın yanaşması və sülhməramlıların Qarabağdakı mövcudluğu Türkiyəni konkret addımlar atmağa sövq edir”.

H.Oktay vurğulayıb ki, Türkiyə-Ermənistan xüsusi nümayəndələri arasında baş tutan ilk görüş və prosesin ilkin şərtlər olmadan davam etdirilməsi kənar güclərin əlini zəiflətdi: “Armen Sarkisyanın prezidentlik kürsüsünü tərk etməsinin səbəbləri arasında bu məsələnin də yer aldığı deyilir. İddia edilir ki, Sarkisyan Paşinyan hökumətinin Türkiyə ilə əməkdaşlıq sazişinə imza atmaq istəmir. Ermənistandakı bezi siyasətçilərin Ankara ilə yaxınlıqdan narahat olduğu bellidir. Onlar hər

vəchlə prosese mane olmağa cəhd göstərirlər. Nikol Paşinyan Qərbin etimadını doğrultmaq üçün Türkiyə ilə əməkdaşlığa ehtiyac duyur. Bu açılım bir çox güc mərkəzlərini narahat etdiyi üçün həm Ermənistan daxilində, həm də xaricdə prosesi baltalamaq istəyənlər mövcuddur. Ermənistanın Türkiyə və Azərbaycanla sülhə ehtiyacı var və bu prosesi üç ölkə özü reallaşdırmalıdır”.

NATO-Rusiya gərginliyi azalmağa əvəzinə daha da artmaqdadır. Cenevrə, Brüssel və Vyanada baş tutan görüşlər də buzları əriməyə kifayət etmədi. Rusiyanın Şərqi Avropa ölkələri ilə bağlı konkret şərt irəli sürməsi və Qərbin bunları rədd etməsi vəziyyəti bir qədər də kritikləşdirdi.

Moskva postsövet məkanında Rusiyanın təsirini gücləndirmək üçün yeni addımlar atır. İsrarla NATO-nun Mərkəzi

Mənasız qürur...

Kreml Ukrayna ilə savaşın Rusiya üçün dağıdıcı nəticələrə səbəb olacağını anlamır

və Şərqi Avropa ölkələrində hərbi fəaliyyətini dayandıracağına dair yazılı təminat tələb edir. Vaşinqtonu hədələyən Rusiya Ukraynanın NATO-ya üzvlüyünə “milli təhlükəsizlik” məsələsi kimi baxdığını deyir. Kuba və Venesuelaya qoşun yerləşdirməsindən danışıq. Qərb mediası Putinin hərəkətlərini böyük imperiyanı yenidən qurmaq cəhdi kimi qiymətləndirir. Lakin ruslarda belə bir fikir var ki, Qərb və Amerika sovetlərin süqutu zamanı verdikləri vədləri yerinə yetirə bilməyiblər. Hər iki tərəf müharibə riskini gözdə tutmür. Ele bu səbəbdən ABŞ öz diplomatlarına və onların ailə üzvlərinə Ukraynaya tərk etmək icazəsi verib. Dövlət Departamenti əvvəlcə bunu təkbiz etsə də, sonradan təsdiqləmək

məcburiyyətində qaldı. Ağ Evin ardından Böyük Britaniya da diplomatlarını Ukraynadan çıxarmaq qərarı aldı: “Rusiya gələn təhlükəyə cavab olaraq bezi səfirlik əməkdaşları və onların ailə üzvləri Kiyevdən çıxarılır. Britaniya səfirliyi isə fəaliyyətinə davam edəcək”. Almaniya kansleri Olaf Şolts vəziyyəti çox ciddi olduğunu söyləyib. Onun sözlərinə görə, Rusiyanın Ukrayna sərhə-

dində yüz min əsgər və xeyli sayda hərbi texnikasının cəmlənməsinə göç yumaq olmaz: “Bunun heç bir məntiqi izahı yoxdur. Bu, Avropanın sülh və təhlükəsizliyinə təhdididir”.

NATO-nun da Şərqi Avropaya əlavə qoşun göndərdiyi açıqlanır. Qeyd olunub ki, bloka üzv dövlətlər Şərqi Avropa istiqamətində əlavə hərbi gəmi və teyyarə göndərirlər: “Rusiyanın Ukrayna ilə sərhəddə hərbi mövcudluğunu artırması fonunda müdafiəni gücləndiririk”.

ABŞ də hərbi yardım çərçivəsində Ukraynaya ikinci partiya olaraq 80 tonluq silah-sursat göndərmişdir. Ukrayna Müdafiə naziri Aleksey Reznikov Kiyevə silah-sursat yardımının davam edəcəyini bildirib.

Tərəflər arasında artan gərginliyi “Şərq”ə dəyərləndirən politoloq Azər Rəşidov vurğulayıb ki, Rusiya özü-nün yeni tarixində heç vaxt müharibəyə bu qədər yaxın olmayıb. Analitik fikrincə, prezident Vladimir Putinin Rusiyası Ukrayna, Qazaxıstan və MDB ölkələrinin müstəqilliyini aşığılayır: “Kreml reallığı itirir. SSRİ-nin dağılmasından 30 il sonra Moskva

keçmiş sovet respublikalarına münasibətdə öz xüsusi hüquqlarının olduğunu bəyan edir. Onlara məhdud suverenlik doktrinasını tətbiq etməyə çalışır. Rusiya savaş baltalarını yelləyir. Postsövet məkanının parçalanmasının və Rusiya-ya qarşı inamsızlığın əsas səbəbi Putindir. Putin Stalin siyasətini təkrarlamak istəyir. Ukraynaya müharibə bəyannatı ilə Rusiya dünyanı şantaj edir”.

A.Rəşidov əlavə edib ki, Kreml Ukrayna ilə savaşın Rusiya üçün dağıdıcı nəticələrə səbəb olacağını anlamır: “Müharibə başlasa ilk zərbeni sadəcə rus vətəndaşları dadacaq. Bu savaş ruslar üçün milli fəlakət və Rusiya dövlətçiliyinin dağılması ilə nəticələnə bilər. Müharibəyə hazırılıq təkcə Rusiyanın xarici siyasətindəki çıxılmaz vəziyyətin nəticəsi deyil, həm də daxili siyasət kursu iflasıdır. Rusiya Dövlət Duması səviyyəsində Ukraynanın şərqindəki ərazilərin ilhaqını tələb edir. Menasız qürur Putinə Rusiyanın mövcud siyasətini dərk etməyə imkan vermir. Rusiya siyasətində millətçi və militarist meyillərin güclənməsi ağır fəsadlar verə bilər. Bunu Rusiyada dərk edənlər deyil. Putin yalnız NATO-ya qarşı deyil, daxili ictimai rəyə qarşı da duruş gətirməli olacaq. Bu isə asan deyil. Ümid edirik, Kreml real vəziyyəti dəyərləndirə biləcək”.

İsmayıl Qocayev

Yanvarın 24-də Xarici İşlər Nazirliyi, Müdafiə Nazirliyi, Mediana İnkişafı Agentliyi və Beynəlxalq Münasibətlər Təhlili Mərkəzinin (BMTM) birgə təşkil etdiyi “Müharibədən sonrakı reallıqlar və media” mövzusunda təlimlərin açılışı olub.

Qeyd olunub ki, belə təlimlərin əsas məqsədi Azərbaycandakı media nümayəndələrinin müharibədən sonrakı dövrdəki fəaliyyətlərinə töhfə verməkdir.

Təlimlərin açılış mərasimində Mediana İnkişafı Agentliyinin icraçı di-

“Müharibədən sonrakı reallıqlar və media” mövzusunda təlimlərin açılışı olub

rektoru Əhməd İsmayilov, Münasibətlər Təhlili Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyev, Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva və başqaları iştirak ediblər.

“Azərbaycanın müharibədən sonrakı dövrdə mövqeyinin beynəlxalq mediaya düzgün çatdırılması dili və terminologiyasının dəyişməsi”, “Media nümayəndələrinin işğaldan

azad olunmuş bölgələrdə davranışı” və “Xarici mediada Azərbaycan həqiqətlərinin çatdırılmasına dair məqalələrin yazılması” mövzularında keçirilən təlimlər müvafiq istiqamətlərdə nəzərə alınmalı hesab olunan və digər məsələləri əhatə edəcək.

Təlimlərin növbəti 2 gün ərzində də davam etdirilməsi planlaşdırılıb.

Sənən İsmayıl

Şuşaya bilet daha çox satılıb

Çünki Qarabağın digər bölgələrini ermənilər xarabalığa çeviriblər

Dünyədən Bakı-Şuşa-Bakı müntəzəm avtobus marşrutu istifadəyə verilib. Marşrut üzrə 400-ə yaxın bilet satılıb. Dünyədən Bakı-Şuşa reysi ilə hərəkət edən ilk sərnəşin avtobusu saat 06:30-da Bakıdan yola çıxan ilk sərnəşin avtobusu 13:00 radələrində Şəhərə çatıb. 44 sərnəşin gətirən avtobus keçmiş avtovağzal ərazisində qarşılıb.

Qeyd edək ki, Bakı-Şuşa-Bakı avtobus reysi həftədə iki dəfə həyata keçiriləcək. Bakıdan Şuşaya avtobus bileti 10 manat 40 qəpikdir. Marşrut xətlərinə bilet satışı onlayn qaydada “Yolumuz Qarabağa” portalı vasitəsilə həyata keçirilir.

Avtobus reyslərinin təşkilinə əlavə olaraq “Şərq”ə açıqlama verən millət vəkili Aqil Abbas bildirib ki, hər kəsin ildə bir dəfə səfər edə bilməsi limitinin mövcudluğuna qarşılıb: “Səfərlə torpaq Şuşaya avtobus marşrutlarının təmin edilməyini müsbət dəyərləndirirəm. İnsanlar gedib səfəli torpaqları görəçəklər. Lakin hər kəsin ildə bir dəfə getməsilə bağlı limit qoyulmağına qəti qarşıyam. Bu məhdudiyyət aradan qaldırılmalıdır.

Prezident İlham Əliyev deyib ki, gələcək Şuşa sakinləri yurdlarında məskunlaşmağa başlayacaqlar. Onda bu necə nizamlanacaq?”

Deputatın fikrincə, Şuşaya daha çox biletin satılmasına səbəb Qarabağın digər bölgələrini xarabalığa çevrilməsidir: “Ağdama və digər yerlərə nisbətən Şuşaya bilet çox satılıb. Çünki Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtında həyat var. Şuşa müəyyən dağıntılara məruz qalsada, özünü qorumağı bacarır. Orada təmir-tikinti gedir. Ona görə də insanlar Şuşanı görmək istəyirlər”.

Xanlar ƏLİBƏY

Diplomatik təmaslar nəticə verməyə, qlobal səhnəyə müharibə senarisini gələcək

Müharibə başlasa, Rusiyaya qarşı tətbiq olunacaq sanksiyalar Çini də hədəf taxtasına gətirəcək

İsmayıl Qocayev

“Ukrayna böhranının qlobal tərəflərinin strateji baxışının mayasını o təşkil edir ki, bu münaqişədən maksimum qazanlı çıxmaq üçün diplomatik tərzli sərbəstləşdirinlər”.

Bu barədə “Şərq”ə siyasi şərhçi Aqil Kerimov deyib. Ekspert bildirib ki, diplomatik təmaslar nəticə verməyə, qlobal səhnəyə müharibə senarisini gələcək:

“Amma qarışıq və həssas situasiya döyüşlərin hansı perspektiv açacağına da sual altına qoyur. Məqsəd və vasitələri, strateji hədəfləri riyazi dəqiqliklə ölçüb-biçmək çətindir, məsələni qəlizləşdirən isə səhnə arxasındakıların “püşkülləri”dir. İndi Ukrayna ətrafında yaranan gərginlik bir-birinin qulağına pıçıldayan strateqlərin oyun nişanələrini siyasi üfüqlərdə müşahidə edibə biləcək səviyyədə nümayiş etdirir. Ukrayna böhranı həm də digər gücün zəifləməsinə yönələn cəhdlər konsepsiyasıdır. Ukrayna münaqişəsindən bəhs edərkən Çin amilinə toxunmamaq oyun qaydalarının qat-qat dərinə yatan mahiyyətini gün işığına çıxarmayacaq”. Analitika görə, Çin həm ortamüddətli, həm də uzunmüddətli prioritetlərini təyin edən oyunculardır: “Ancaq bəndənsə, onun prioritetlərinin mərkəzində dayanan məzmunu oxumaq digər qlobal oyunculular üçün çətindir. Çinin strateji vizyonu “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsündə öz əksini tapır, Pekin Ukraynaya bu layihədə əsas tranzit potensialına malik ölkə kimi dəyərləndirir. Yeni Çin Avropa ilə iqtisadi əlaqələrinin həcmi genişlənmək üçün Ukraynadan yararlanmaq istəyir, bununla da yaranacaq yeni alətlərlə ekspansiyasını genişləndirməyi hədəfləyir. Çinin iqtisadi mexanizmlərlə ekspansiyasının qarşısına Qərbdə iki əsas güc çıxır - Britaniya və ABŞ. Ukrayna münaqişəsinin hərbi eskalasiya həddinə çatması, Qərbin strateji planlarına daxildir, çünki bu müharibə digər

gücləri çökdürmək üçün sanksiya dalğasını yaranmasına səbəb verər. Çin isə “məhrəbən düşməni” münasibətində olduğu Rusiyaya Ukrayna məsələsində “yaşıl işıq” yandırır, çünki Pekində bu fikir hakimdir ki, Rusiya Ukraynaya işğal etsə, Çin üçün əlavə imkanlar açacaq”.

A.Kerimov qeyd edib ki, Çin hazırkı böhranın ABŞ və NATO-nun genişlənmək aləti üçün əsaslar yaradan ideyalardan qaçınacağını bilir və atılan “daşları” öz bostanına da düşəcəyindən qorxur: “Bu qorxunu dərinləşdirən digər amil isə böyük planın bir hissəsi kimi görünən Tayvan mövzusunda Qərbin Çini öz orbitinə sıxışdırmaq cəhdləridir. Buna görə də Rusiya-Çin “müttəfiqliyi” belə situasiyada “müqəddəs akta” çevrilir. Ukrayna indi böyük bir kitabın yalnız bir neçə səhifəsini əhatə edir, sonrakı səhifələrin yazılması isə Qərb-Rusiya-Çin qarşılıqlı anlaşmasıdır. Birinci Ukrayna işğal etsə, Çin üçün əlavə imkanlar açacaq. İkincisi isə Çinin tutacağı mövqeyi eskalasiya yollarını formalaşdıracaq və iqtisadi-siyasi təcridin miqyasını müəyyənləşdirəcək”.

Paşinyan prezidenti devirməyi bacardı

Armeniyə gedişi Nikolun daxildə siyasi gücünü daha da artıracaq

Amma bu son deyil, Ermənistanda daha böyük siyasi tələtlər gözlənilir

İsmayıl Qocayev

Ermənistan Prezidenti Armen Sarkisyan istefa verir. Erməni cəmiyyəti müharibədən sonra yüksək rütbəli məmurların istefasına, işdən qovulmalarına, o cümlədən həbslərin alışımsız olmasına, prezidentin qəfil gedişindən şoka düşüblər.

İctimaiyyətin narahatlığına səbəb Sarkisyanın gözlənilməz qərarından daha çox onun istefa mətnində toxunduğu məqamlar olub. Armen Sarkisyan daxil və xarici siyasətdəki proseslərə təsir etmək gücündə olmadığını bildirib. O, uzun müddət düşünəndən sonra istefa qərarına gəldiyini deyib: "Bu, qətiyyətlə emosional qərar deyil və müəyyən məntiqdən irəliləyir. Prezidentin alində ölkə və millət üçün bu qərar dövrədə daxil və xarici siyasətin fundamental proseslərə təsir etmək üçün lazımı alətlər yoxdur. Niyə prezident hazırkı ümumxalq krizisində siyasi hadisələrə müdaxilə edə bilmir? Səbəb yenə aydındır, istənilən dövlət məmuru Konstitusiyaya əsaslanmalıdır. Bizim əsas problemlərimizin səbəbi məhz hazırkı qanunumuzdur. Bizdə paradoksal vəziyyət yaranıb. Prezident dövlətin qarantı olduğu halda faktiki olaraq heç bir real vəsiyyətə sahib deyil. Sülh və müharibə ilə bağlı məsələlərə müdaxilə edə, əlverişli saymadığı qanuna veto qoya bilmir. Müxtəlif siyasi qruplar tərəfindən birbaşa təhlükə kimi qəbul edilir". Armen Sarkisyan 2018-ci il aprelin 9-da Ermənistan prezidenti seçilmişdi. Məlumat üçün bildirək ki, Ermənistan konstitusiyasına görə, respublika prezidenti istefaya getdikdə səlahiyyətlərini Milli Məclisin sədri həyata keçirir. O səbəbdən Ermənistana parlament sədri Alen Simonyan rəhbərlik edəcək. Növbədənəkar prezident seçkiləri isə 35 gündən gec olmayaraq keçirilməlidir. Ermənistan Prezidenti Armen Sarkisyan istefasını bir həftə müddətində geri götürə bilər. Parlamentin spikeri Alen Simonyan Prezident Armen Sarkisyanın bir həftə vaxtı olduğunu xatırladı. Əgər bir həftə ərzində istefa ərəzəsini parlamentdən geri götürməsə, onun istefası qəbul edilmiş sayılacaq. İstefa qərarından sonra Ermənistanda prezidentliyə mümkün namizədlərin adları da açıqlanıb. "İşqılı Ermənistan" partiyasının sədri Edmon Marukyan və ölkənin hazırkı Xarici İşlər naziri Ararat Mirzoyan prezidentliyə namizəd ola biləcləri iddia edilir.

"Ermənistan" fraksiyasının deputatı Artur Qazinyan vurğulayıb ki, Armen Sarkisyanın prezidentlikdən getməsinin geosiyasi anlamı var. Onun sözlərinə görə, istefanın niyə indi və bazar axşamı elan edildiyi aydın deyil: "Bir neçə gün əvvəl Sarkisyan hesab edilib ki, BƏƏ-dən maliyyə aldı və bildirdi ki, bu,

hələ başlanğıcdır. Hadisələr çox sürətlə inkişaf edir və istefanın aşkar geosiyasi çalarları var". Deputatın fikrinə, yalnız bir məqamla mübahisə etmək olmaz - Ermənistanda siyasi dəyişikliklər baş verib və sonrakı proseslər hakimiyyətin tamamilə dəyişməsinə gətirib çıxara bilər: "Ayiq və tədbiri olmaq lazımdır. Burada Ermənistan dövlətçiliyinin mövcudluğu məsələsi var". Konstitusiyaya Məhkəməsinin keçmiş Aparat rəhbəri Edqar Kazaryan keçmiş prezidentin Qərbə yaxınlığı ilə seçildiyini söyləyib: "Armen Sarkisyan erməni xalqının tarixində Kremlin divarları arasında qalan və ora daxil olmayan yeganə Ermənistan prezidenti oldu. O, işlədiyi 4 il ərzində heç vaxt Rusiya prezidenti tərəfindən rəsmi şəkildə qəbul edilmədi. Hətta 2021-ci il mayın 9-da Qızı Meydan-da Böyük Vətən müharibəsinin Qələbə gününə həsr edilən parada belə çağırıldı".

Politoloq Stepan Danielyan da müəmmali və maraqlı sualların qaldığını deyib: "Ermənistanda ciddi və sistemli diskussiyalar aparılır. Prezident niyə məhz indi istefa verdi? Onun razı olmadığı və prezident kimi məsuliyyəti üzərinə götürmək istəmədiyi hansı hadisələr gözlənilir? Hansı mümkün sənəd hazırlandı ki, Sarkisyan o kağızdakı mətnin altında imzasını görmək istədi? Hər halda bu istefa ciddi qəbul edilə bilər".

Erməni siyasi icmalçı Ambarsum Qabanyan isə diqqətə çatdırıb ki, Ermənistan hökumətinin kulluarlarında KTMT tələb etdiyi təqdirdə, rəsmi İrəvanın Ukraynaya hərbi kontingent göndərə biləcəyi haqqında söhbətlər səngimir. Ekspertin sözlərinə görə, əgər Rusiya Ukraynaya qarşı genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlara başlamağa qərar verərsə, KTMT ölkələri prosesə müdaxilə etməyə məcbur olacaq. Bunu bilən Ermənistan hökuməti nə edəcəyini bilmir. Şiçovullar kimi gizlənməyə çalışırlar. Ölkə prezidenti "günahdan" uzaqda qalmağa qərar verdi. Onun vəzifəsinə Moskvanın əmrlərinə tabe olmaqdan qorxmayan şəxs gələcək".

Armen Sarkisyanın istefası müxtəlif aspektlərdən qiymətləndirilir. Siyasi şərhçi Asif Nərimanlı "Şərq"ə açıqlamasında bildirdi ki, Armen-Nikol mübarizəsində ikinci qalib gəldi. Analitikin qənaətinə, 44 günlük müharibədən sonra Sarkisyan xüsusilə aktivləşmişdi və Nikol Paşinyana bəzi qərarların qəbul edilməsində problemlər yaradırdı: "Qasparyan qiyamı zamanı bu, açıq müstəvidə özünü göstərdi. Paşinyan Armeni "yola gətirmək" üçün prezident səlahiyyətlərinin artırılmasını təklif etmişdi. Proseslərin inkişafı göstərdi ki, qapalı görüşdə tərəflər razılaşırdılar. Amma Nikol bəhrəni həll etdikdən, xüsusilə də parlament seçkilərində qalib gəldikdən və gücləndikdən

sonra "vədinə əməl" etmədi. Paşinyan konstitusiyaya islahatlarına hazırlaşır və yeni dəyişikliklərdə prezident səlahiyyətlərinin artırılması da nəzərdə tutulur. Lakin o, bunu Armen Sarkisyan üçün yox, öz gələcəyinə hesablayıb: Nikolun hakimiyyətini "geniş səlahiyyətə malik prezident" kimi davam etdirmək planı var. Sarkisyanın səlahiyyət müddətinin (2025-ci il) başa çatmasına qədər gözləmək zaman alacaqdı. Görünür, Paşinyan prezident istefaya məcbur edib. Bu fikri Sarkisyanın müraciətindəki bir qeyd xüsusilə gücləndirir. Armen bildirir ki, "realıq budur ki, dövlət başçısı, bəzən ailəsi müxtəlif siyasi qrupların hədəfində olur". İstisna deyil ki, Armenə istefası üçün ailəsi üzərindən də təzyiq edilib. Sarkisyan istefa müraciətində bildirir ki, prezident səlahiyyətləri faktiki nə daxil, nə də xarici məsələlərdə həlledici qərar verməyə imkan vermir. Armen bununla müharibədəki məğlubiyyətə və hakimiyyətin siyasətinə görə məsuliyyət daşmadığını da deməyə, gedərək "təmizə çıxmağa" çalışır".

A.Nərimanlıya görə, Sarkisyan "niyə indi istefaya gətdi" sualının iki tərəfi var: "Birinci tərəfi Armenin son dövrlər etdiyi addımlar və Paşinyanın bundan narahat olmasıdır. Sarkisyan xarici səfərlərini intensivləşdirmişdi. Xüsusilə ərəb ölkələri ilə münasibətlərin qurulmasında, ölkəyə investisiya cəlb edilməsində müəyyən nəticələr əldə edirdi. Paşinyan prezidenti indi göndərə bilməyədi, sonra daha çətin olardı. Armen prezident postunda qalması hakimiyyətin konstitusiyaya islahatlarını sürətləndirmək istəyi ilə paradoks təşkil edirdi. İkinci isə Armen Sarkisyanın hakimiyyətin yeni qərarlarının məsuliyyətini bölüşmək istəməməsidir. O, müraciətində "radikal siyasi dəyişikliklərə", gözlənilən "problemlərə" işarə vurur. Mümkündür ki, bununla Paşinyan hakimiyyətinin atacağı addımlara "ortaq olmaq" istəmədiyinin mesajını verir. Armenin gedişi Paşinyanın daxilə siyasi gücünü daha da artıracaq. Hərçənd, diasporun ona qarşı mübarizəsi daha da güclənə bilər. Xüsusilə Ankaralı İrəvan münasibətlərinin normalaşması və qondarma "erməni soyqırımı" məsələsinin arxa plana keçməsi prosesi sürətləndikdə, Paşinyana təzyiqlər də artacaq".

Politoloq İlyas Hüseynov isə bildirdi ki, Armen Sarkisyan erməni siyasətçilər arasında ən ağıllı, nüfuzlu və təhlükəli siyasətçi idi. Ekspert söyləyib ki, Sarkisyanın Böyük Britaniyada, Vatikanda, ABŞ-da və xüsusilə də ərəb dünyasında çox geniş əlaqələri var: "Sarkisyan istefaya iki səbəb vadar edə bilər. Fransaya meyilli komanda Böyük Britaniyaya bağlılığı ilə seçilən təmsilçisini uzaqlaşdırmaq qərarına gəlib. Sarkisyan xarici dostlarından dəstək alıb, indi Nikol Paşinyanın yerinə iddialı olacaq. Ermənistan konstitusiyasına əsasən, yeni prezident seçilənə qədər onun səlahiyyətlərini Ermənistan Milli Assambleyasının sədri - Alen Simonyan həyata keçirəcək. Yunanıstanda istisnaatlarla məşhurlaşan A.Simonyanın Ermənistanın prezidenti postunda oturması Paşinyanın maraqları daxilindədir. Böyük ehtimalla Simonyan ele Ermənistanın 5-ci prezidenti olacaq. Nəzərə alaq ki, Simonyan ABŞ səfərindən qayıtdıqdan sonra prezident istefa verdi. Növbədənəkar prezident seçkiləri fevralın ortalarında keçirilməlidir. Yeni prezident seçmək üçün minimum 80 səs lazımdır. Paşinyanın parlamentdə 79 yeri var. Parlamentdəki "Qarabağ klani" arasında "paşinyançı" kim olacaq? Əgər seçkilərin birinci turunda yeni prezidentin adı məlum olmasa, ikinci turda deputatların 65 səsi kifayət edəcək. Onda Paşinyan böyük ehtimalla öz marionet namizədini prezident kürsüsünə oturdacaq".

Bütün qərarlar xalqın rifahına hesablanıb

2021-ci il vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi baxımından uğurlu bir il oldu

İsmayıl Qocayev

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 2021-ci ildə həyata keçirilən siyasət nəticəsində ölkəmizdə sosial-iqtisadi inkişaf meyilləri davam etdirilib. Pandemiyanın milli iqtisadiyyata mənfi təsirləri minimuma endirilib.

Realıq budur ki, bütövlükdə 2021-ci ildə ölkədə makroiqtisadi və maliyyə sabitliyi təmin olunub. Ümumi daxili məhsul 5,6 faiz artıb, qeyri-neft sektoru üzrə artım 7,2 faiz olub. Ölkənin strateji valyuta ehtiyatları 2,5 mlrd. dollara yaxın artaraq 53,2 mlrd. dolları ötürüb və xarici dövlət borcunu 6 dəfədən çox üstələyib. Buna baxmayaraq, orta illik inflyasiya 6,7 faiz, o cümlədən, ərəzaq inflyasiyası 8,1 faiz təşkil edib. Qlobal iqtisadiyyata inteqrasiya etmiş Azərbaycan da yerli istehsalı az olan və ya idxalın üstünlük təşkil etdiyi məhsullar üzrə qiymət artımları müşahidə olunub. 2021-ci ildə dünya ərəzaq qiymətləri son 10 ilin ən yüksək səviyyəsinə çatıb. Lakin global təhdidlərə rəğmən, bütövlükdə 2021-ci ildə ölkədə makroiqtisadi və maliyyə sabitliyi təmin olunub.

Millət vəkili Cavid Osmanov "Şərq"ə bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin siyasətinin mərkəzində hər zaman vətəndaş rifahının təminatı dayanıb. Deputatın

sözlərinə görə, 2021-ci il vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi baxımından uğurlu bir il oldu: "Vətəndaşların, xüsusilə də aztəminatlı ailələrin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilib. Prezidentin 2021-ci ildə imzaladığı fərman və sərəncamlar bu sahədə də yeni başlanğıcı hesab edilə bilər. Təkcə 2021-ci ilin dekabr ayında imzalanan fərman və sərəncamlar sosial islahatların 2,1 milyon insanın rifahına dəstək olan və illik əlavə 1,5 milyard manat vəsait ayrılmasını nəzərdə tutan yeni mərhələsini açdı. Minimum aylıq əməkhaqqı artırılaraq 250 manatdan 300 manata çatdırıldı.

Bu artım dövlət sektoru üzrə 400 min, özəl sektor üzrə 400 min nəfər olmaqla, 800 min işçini əhatə edir. Ümumilikdə son üç ildə minimum aylıq əməkhaqqı 2,3 dəfə artırılaraq 130 manatdan 300 manata çatdırılıb. Bununla yanaşı 2021-ci ildə təqaüdlərin, pensiyaların, ünvanlı sosial yardımların və digər ödənişlərin artırılması istiqamətində vacib addımlar atıldı. Sosial təminat sisteminin mühüm komponenti olan pensiyalarda artım 2021-ci ildə də davam etdi. Ümumilikdə son üç ildə pensiyaların minimum məbləğində iki dəfəyə yaxın, orta aylıq məbləğində 60 faiz artım baş verib".

"Akademiya rəhbəri məişət səviyyəsində intriqaqlarla məşğuldur"

Boran Əziz: "Bu, Ramiz Mehdiyevin elm xadimlərinə qarşı soyqırımı siyasətidir"

Yanvarın 21-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Tarix İnstitutunun baş direktoru, professor Kərim Şükürova vəzifəsindən istefa verməsi ilə bağlı bu qurumun rəhbərliyinə rəsmi ərəzə ilə müraciət edib. Bununla bağlı AMEA-nın prezidenti, akademik Ramiz Mehdiyevin sədrliyi və vitse-prezidentlərin iştirakı ilə müşavirə keçirilib.

Müşavirədə məsələ müzakirə edilib və K.Şükürova istefa ərəzəsi qəbul olunmayıb. Qərar alınıb ki, professor Tarix İnstitutunun baş direktoru vəzifəsində fəaliyyətini davam etdirsin və mövcud nöqsanları özü aradan qaldırınsın. Ötən günlərdə AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Nəzəri Dilçilik şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor İdris Abbasov K.Şükürova istefa səbəbindən mediaya danışılıb. O söyləyib ki, professor məhz mənavi-psixoloji təzyiqlə və haqsızlığa dözməyəcəyi üçün qurumdan istefa vermək qərarına gəlib.

AMEA-da baş verən son hadisələrdən "Şərq"ə danışan tarixçi-alim Boran Əziz bildirdi ki, Kərim Şükürova olduqca vicdanlı, prinsipli, milli-mənavi dəyərlərə bağlı bir tarixçi kimi tanınır: "Azərbaycan tarixşünaslığında böyük bir boşluq var idi. Əsərlərinə əsasən deyə bilərəm ki, o, bu boşluğun xeyli hissəsini özünün zəhməti ilə aradan qaldırıb. Təəssüflə deyirəm ki, Azərbaycan tarixində olan bir sıra problemlərə müstəqilliyimizdə xeyli müddət keçməsinə rəğmən yenə də marksist, leninçi ideologiyası, kommunizm prinsipləri ilə yanaşılır. K.Şükürova keçən yüz ilin 90-cu illərdə çap etdiyi iki cildlik Azərbaycan tarixi vəsaitində tariximizin nəzəri metodoloji məsələlərinə işiq salmağa çalışıb. Bu baxımdan onun kimi adamın AMEA-nın Tarix İnstitutunda fəaliyyətə başlaması bizdə Azərbaycan tarixində olan bir sıra məsələlərin yenidən işlənməsinə, onların müstəqillik dövrünün prinsiplərinə uyğun olaraq insanlara çatdırılacağına inam yaradıb".

B.Əziz kadrların AMEA-ya illərlə oquhumluq, dostluq prinsipləri ilə təyin olunduğu üçün bir sıra problemləri həll etməyin çətin olduğunu vurğulayıb:

"Kərim Şükürova kimi bir şəxsin bu prinsiplərdən kənar yalnız öz elmi sərişəsi, bacarığı, savadına görə vəzifəyə təyin edilməsi gözlənilir ki, AMEA rəhbərliyinə qorunub qaldırıb. Vaxtilə

Azərbaycanın qədim, orta əsrlər, müasir və s. tarixi dövrü ilə bağlı olduqca zəruri olan problemlərin aradan qaldırılması üçün istedadlı gənc kadrları tapmaq lazımdır. K.Şükürova belə kadrdir. Akademiya rəhbəri Tarix İnstitutunun baş direktorunu çağırıb onunla hansı problemləri həll etmək istədiyinə dair müzakirələr aparmaq əvəzinə məişət səviyyəsində intriqaqlarla məşğul olmağa başlayıb".

Tarixçi-alimin fikrinə, bu, Ramiz Mehdiyevin elm xadimlərinə qarşı soyqırımı siyasətidir: "Sanki R.Mehdiyev özünü Azərbaycan Kommunist Partiyasının rəhbəri, Tarix İnstitutunun direktorunu isə Rayon Partiya Komitəsinin işçisi hesab edir. Təbiiyyətdə olan adamları çağıraraq orda elmi iş mühitinə uyğun, işgüzar müzakirə etmək əvəzinə onlarla mətbuat vasitəsilə əlaqə saxlayır. Bu, götürməmişdir işidir. Hər halda Azərbaycan elmini düşünən, onun problemlərini nə qədər ağır, çətin olduğunu bilən insanlar üçün professorun istefa xəbəri olduqca üzücü idi".

B.Əziz diqqətə çatdırıb ki, AMEA Azərbaycan ziyalılarına, vətəndaşlarına heç cür laqeyd qala bilməz: "Çünkü bu qurum sizin, mənim, eləcə də digərlərinin əmək haqqından toplanan vəsait hesabına yığılan büdcədən maliyyələşir. Nəyə görə bizim büdcəmiz hesabına fəaliyyət göstərən AMEA anti-milli, anti-xalq mövqeli konsepsiyaları yenidən tərjəməlidir? Bu, yolverilməzdir. Çox arzu edərdim ki, müvafiq orqanlar bu işə qarşıb AMEA rəhbərliyinin özbaşınalıqlarına imkan verməsin. Biz gözləyirik və belə olacağına da inanırıq".

Günəş Mərd

"Mən yenə fikrimdə qalırım"

Aqil Abbas: "Tağiyevin heykəlinə zərər verənlərə heç olmasa, 15 sutkalıq cəza verilməliydi"

"Yəqin ki, layiqli cəzalarını alacaqlar. Bunu istintaq müəyyənləşdirəcək. Amma biz təklif edirik ki, həbsdə olduqları müddətdə onları hər gün səhər bu heykəlin yanına gətirməli, heykəle quilluq eləməlidir. Camaat da onları görməli və bu da digərlərinə göstərməlidir".

Bu fikirlər millət vəkili, yazıçı-publisist Aqil Abbas məxsusdur və Hacı Zeynalabdin Tağiyevin paytaxtdakı heykəlinin açılışından cəmi bir neçə saat sonra ona zərər verənlər haqqında "höküm"dür. Amma hörmətli millət vəkili üçün təklifi reallaşdırmadı. Heykəle zərər verənlərin layiqli cəza alıb-almamaları barədə də nüfuzlu yürütmək çətindir. Çünki bizim mövqeyimiz subyektiv hesab edilə bilər, hərçənd Hacı Zeynalabdin Tağiyev ümummilli sərəvətdir, fərdiliyyə, subyektivizmə aidiyyəti yoxdur. Yenə də, Polis doğru bildiyi qərar verib. Hacı Zeynalabdin Tağiyevin Bakıdakı heykəlini zədələməkdə təqsirləndirilən 1991-ci il təvəllüdü Vüqar Tağızadə və 1996-cı il təvəllüdü Allahverdi Məmmədli barəsində polis nəzərəti qətimkan tədbiri seçilib. Hər iki şəxs sərbəst buraxılıb

lib və polisindən nəzərətinə verilib. Halbuki, böyük səs-küyə səbəb olan hadisədən dərhal sonra Səbail Rayon Polis İdarəsi əməkdaşlarının keçirdiyi operativ tədbirlər nəticəsində hər iki şəxs, necə deyirlər, "qis-qıvrıq" yaxalanmışdı. Və faktla bağlı konkret maddələrlə cinayət işi açılmışdı. Məlumatda bildirilirdi ki, qeyd olunan hərəkətlərdə xuliqanlıq, tarix və mədəniyyət abidələrini qəsdən məhv etmə və ya korlama əməlinin tərkib əlamətləri olduğundan faktla görə Səbail RPİ İstintaq şöbəsində Cinayət Məcəlləsinin 221-cü (Xuliqanlıq) və 246-cı (Tarix və mədəniyyət abidələrini qəsdən məhv etmə və ya korlama) maddələri ilə cinayət işi başlanılıb. Təbii ki, heykəllərə də hadisə yerinə dəvət olundu və heykəl bərpa edildi, abidənin üzərindən qoparılan element yerinə qoyuldu.

Xuliqanlarsa, sərbəst buraxıldı (!). Bəlkə də Hacıya uyğun ağayana davranışdır. Ola bilər. Bəs Aqil Abbas indi nə düşünür? "Şərq"ə açıqlamasında millət vəkili əvvəlki fikrində qaldığını dedi:

- Mən o fikrimdə qalırım ki, bu adamlara heç olmasa, 15 sutkalıq cəza verilməliydi və bu cəza da heykəle quilluq etməliydirdi. Camaat da görməliydi ki, heykəle hörmətsizlik edənlərin aqibəti necə olur. Amma görünür, istintaq aparılıb və məlum olub ki, bu, qəsdən törədilən əməl deyil. O insanlar bunu beynəlxalqlardan, düşüklüklərindən ediblər. Cəza verməklə də islah etmək olmur. Ona görə də polis nəzərəti altında sərbəst buraxılma qərarı verilib.

Mələhet Rzayeva

Qarabağa gizli səfərlər...

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Mariya Zaxarova Qarabağda Rusiya sülhməramlılarının məsuliyyəti zonasına daxil olan ərazilərə səfərlər barəsində danışıb. Zaxarova bildirdi ki, 10 noyabr 2020-ci il bəyanatına əsasən Rusiya sülhməramlı kontingenti təmas xətti və Laçın dəhlizi boyunca yerləşdirilib.

Onun sözlərinə görə, bu bəyanatın 6-cı bəndinə uyğun olaraq Laçın dəhlizi Rusiya sülhməramlılarının nəzarətindədir: "Xarici vətəndaşlar və beynəlxalq təşkilat və missiya əməkdaşlarının səfərlərinin qaydası Rusiya sülhməramlıları komandanlığının qaydası ilə müəyyənləşir. Bu qayda Azərbaycan və Ermənistan tərəflərinə yaxşı məlumdur. Belə səfərlər barədə Rusiya sülhməramlılarına əvvəlcədən və lazımı qaydada müraciət olunması nəzərdə tutulub". Zaxarova unudur ki, rus sülhməramlıları müvəqqəti olaraq və konkret missiyaları icra etmək üçün Azərbaycana gəlir. Onların fəaliyyət göstərdikləri ərazi Azərbaycan torpaqlarıdır. Rusiya sülhməramlıları Laçın dəhlizində gömrük və sərhəd-keçid məntəqəsi funksiyasını həyata keçirə bilməz. Sülhməram-

Zaxarova öz dili ilə rus sülhməramlılarını ifşa etdi və hərbi kontingentin missiyasından kənara çıxdığını söylədi

lılar sadəcə Ermənistandan Qarabağa yerli ermənilərin gəliş-gedişini təmin etmək səlahiyyətinə malikdir. Xarici vətəndaşların Azərbaycanından icazəsiz bölgəyə səfərləri təxribat və beynəlxalq hüququn pozulmasıdır.

Rusiya XİN rəsmisinin bəyanatını "Şərq"ə təhlil edən siyasi şərhçi Turan Rzayev deyib ki, Zaxarova

öz dili ilə rus sülhməramlılarını ifşa etdi və hərbi kontingentin missiyasından kənara çıxdığını söylədi. Analitik vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin ölkə televiziyaalarına son müsahibəsində sülhməramlıların davranışlarını tənqid etmişdi. Prezidentin həm Valeri Pekresin Qarabağa qanunsuz səfərini, həm də Rusiya sülhməramlılarının bu səfərə göz yummasını tənqid etməsi yerində və düzgün idi. Məsələyə Rusiya XİN rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarovanın reaksiyası verməsi də bunu bir daha sübut edir: "Zaxarova məsələyə verdiyi rəsmi mövqe ilə əslində Valeri Pekresin Qarabağa qanunsuz səfərinə Rusiya sülhməramlılarının şərait yaratdığını da etiraf etmiş oldu. O bildirdi ki, Laçın dəhlizi Rusiya sülhməramlılarının nəzarətindədir, Azərbaycanda da bunu bilir. Zaxarova 10 noyabr bəyanatının 6-cı bəndinə istinad edir. Ancaq razılaşmanın 6-cı bəndində "xarici vətəndaşlar" qeydi yoxdur. Əgər elə olsaydı, Azərbaycan tərəfi hər dəfə xarici vətəndaşların icazəsiz səfərinə qarşı çıxmaz, narazılığını bildirməzdi. Digər tərəfdən, Prezident dəfələrlə çıxışında bu məsələ ilə bağlı qeyd edib ki, Qır-

mızı Xaç Komitəsi istisna olmaqla, heç bir beynəlxalq təşkilat Bakının icazəsi olmadan Qarabağa səfər edə bilməz. Zaxarova Valeri Pekreslə bağlı əvvəlcədən rus sülhməramlılarına xəbər verilib-verilmədiyi, səfərin razılaşdırılıb-razılaşdırılmadığı barədə məsələyə aydınlıq gətirməkdən yayınıb. Halbuki Prezident İlham Əliyev ölkə televiziyaalarına son müsahibəsində qeyd edib ki, "bizə belə bir cavab verildi ki, görməmişik, bilməmişik, diqqətdən kənarda olub, o, hansısa adı bir maşında gəlib və sair".

T.Rzayevin qənaətinə, Zaxarova öz çıxışı ilə Valeri Pekresin Qarabağa gizli səfərinə ruslar tərəfindən razılıq verildiyini etiraf edib: "O, Rusiyanın sülhməramlı missiya adı altında Qarabağa yerləşdirdiyi hərbi kontingentin öz missiyasından kənara çıxdığını, Azərbaycanın suveren hüquqlarına məhəl qoymadığını vurğulayıb. Rusiya qoşunlarının sülhməramlı deyil, işğalçı ordu kimi davrandığını təsdiqləyib. Zaxarova Laçın dəhlizi Rusiya sülhməramlılarının nəzarətindədir deyərək həm də Azərbaycanın Laçın dəhlizinə nəzarət etmək istəməsindən rusların narahət olduğunu göstərir. Halbuki BMT-nin qəbul etdiyi təcrübəyə əsasən, sülh əməliyyatı, sülhəməcburetmə əməliyyatından fərqli olaraq, kontingentin yerləşdiyi ölkənin suverenliyinə məhdudiyyət qoymur. Bu, yalnız BMT TŞ-nin xüsusi qətnaməsi əsasında həyata keçirilə bilər. Dövlət sərhədinin müdafiə edilməsi kimi vəzifələr sülhməramlı qüvvələrinin öhdəliyinə verilməz. Onların vəzifəsi yalnız müvəqqəti məsuliyyət zonasında hüquq-mühafizə və təhlükəsizlik funksiyası ilə məhdudlaşır".

İsmayıl Qocayev

Karantin müddəti 7 günə endirilib!

Bu onunla əlaqəlidir ki, artıq vaksinasıya olunanların və xəstəlikdən sağalanların sayı artıb

Azərbaycanda koronavirusa yoluxanlar üçün karantin müddəti 7 günə endirilib. Bu barədə Səhiyyə Nazirliyi, İcbari Tibbi Sığortaya Üzrə Dövlət Agentliyi və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi birgə məlumat yayıb.

Bunun səbəbləri barədə "Şərq"ə danışan infeksiyoloji patolog Mərdan Əliyev bildirdi ki, karantin müddətinin 7 günə endirilməsi beynəlxalq təcrübə ilə bağlıdır: "Bilirsiniz ki, "Omicron" variantı bizə yeni gəlsə də, Avropa və Türkiyədə iki aya yaxındır ki, mövcuddur. Onlarda da bu müddət 14 gündən 7 günə endirilib. Bizim ekspertlər də 7 günün kifayət etdiyini müşahidə ediblər və xarici təcrübəyə əsasən, həmin müddət azaldılıb. Bu onunla əlaqəlidir ki, ar-

tıq vaksinasıya olunanların və xəstəlikdən sağalanların sayı artıb. Eyni zamanda, virusun yoluxdurma qabiliyyəti xəstəliyin 1 və 2-ci günü çox olur. Bundan sonrakı günlərdə yoluxma qabiliyyəti kəskin sürətdə zəifləyir. Ölkəmizdə "Omicron" a yoluxmada sürətli artım var. Bundan sonra da artım gözlənilir. Bütün bunları nəzərə alaraq karantin müddəti 7 günə endirilib. Amma bu o demək deyil ki, 7 gündən sonra şəxs mütləq çölə çıxmaldır. Təvsiyə olunur ki, əgər şəxsin qızdırması 6-7-cü gün də davam edərsə, həmin şəxs ehtiyatlı davranmalıdır. Birinci növbədə öz sağlamlığını düşünməlidir. Həmçinin, sonrakı bir həftə ərzində tibbi maskalardan istifadə etməlidir".

Çimnaz Şahlar

çağırmasına dair "Şərq"ə danışarkən bildirdi ki, bu, mövcud olan müharibə təhlükəsi ilə əlaqədardır:

"Artıq Ukraynada müharibənin başlayacağı kifayət qədər ciddi reallıqlara əsaslanır. Proses baş versə, həmin diplomatik korpuslar zərbə altında qalacaq. Mövcud duruma görə, Almaniya, ABŞ, eləcə də Yaponiyanın hazırkı addımı atması olduqca əsaslıdır".

ABŞ məlumatlıdır

Ukraynada müharibənin başlanması ehtimalı yüksəkdir

Böyük Britaniya Ukrayna səfirliyindəki əməkdaşlarını geri çağırmağa başlayıb. Bundan başqa, Yaponiya hökumətindən də bildirilib ki, hazırda rəsmi Tokio öz vətəndaşlarının və səfirlik işçilərinin bu ölkədən tətixə edilməsi zərurətini nəzərdə tutur.

Eyni zamanda Avstriya Xarici İşlər naziri Aleksander Şallemberq belə bir planlarının olduğunu və hələlik yekun qərarın olmadığını vurğulayıb. Xatırladaq ki, yanvarın 22-də də Almaniyanın Xarici İşlər Nazirliyindən Ukraynadakı diplomatların ailələrinin tətixəsi planı üzərində işləndiyi haqda məlumat verilib. Xəbər də qeyd olunub ki, Ukraynada vəziyyət gərginləşəcəyi halda səfirlik əməkdaşları vətənə qayıtmağa bilər.

Siyasi şərhçi Turab Rzayev müxtəlif ölkələrin diplomatlarını Ukraynada geri

T.Rzayev müxtəlif vaxtlarda Amerika kəşfiyyat idarələrinin məlumatlarına diqqət çəkib: "Xatırlayırınsınızsa, Amerika kəşfiyyatı

ikinci Qarabağ savaşını başlamadan bir neçə gün əvvəl də Bakıda səfirliyi ilə bağlı da eynilə belə bir açıqlama vermişdi. Bu onu göstərir ki, onlarda Ukraynada müharibənin başlayacağı barədə də kifayət qədər məlumatlar var".

Siyasi şərhçinin fikrinə, sözügedən ölkələrin səfirliklərini Ukraynadan geri çağırması Rusiya üçün də ciddi mesajdır: "Onlar demək istəyir ki, Qər və digər ölkələr rəsmi Moskvanın planlarından xəbərdardır. Bunu elan etməklə də Rusiya üzərində bir ictimai bası yaratmağa çalışırlar ki, o, Ukraynayı işğal etmək planlarından əl çəksin".

Günəş Mərd

İnsanlığa yox, şərə xidmət edirlər

"Human Rights Watch"ın hesabatı riyakarlığın əyani təsdiqidir

"Human Rights Watch" təşkilatının Azərbaycana qarşı qərəzi pik həddə çatıb. Daim ikili standartları ilə seçilən qurum ölkəmizə qarşı şənbədən dolu növbəti "hesabat" açıqlayıb.

Təşkilatın 2021-ci il üzrə hesabatında iddia edilib ki, guya, ikinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistan 71 məktəb dağıdıb. Hesabat müəllifləri ikinci Qarabağ müharibəsinin Ermənistan deyil, məhz işğal edilmiş Azərbaycan ərazisində aparıldığını görməzdən gəliblər. Bütün dünya bilir, həttə Ermənistan rəhbərliyi, eləcə də Rusiya Prezidenti Vladimir Putin dəfələrlə bəyan edib ki, müharibə Ermənistan ərazisində getmir. Bu, sübuta ehtiyacı olmayan faktdır. Buna baxmayaraq, "Human Rights Watch" təşkilatı heyasızcasına "Ermənistan ərazisində" 71 məktəbin dağıdıldığını yazır. Şübhə yox ki, hesabatı hazırlayanlar 30 ilə yaxın erməni işğal altında qalmış ərazilərimizdə Ermənistanın yüzlərlə məktəbi, uşaq bağçasını, minlərlə evi, onlarla məscidi tamamilə dağıtdığını, yer üzündən sildiğini yaxşı bilir. Eyni zamanda düşmənin 44 günlük savaş zamanı Gəncə, Bərdə, Tərtər və Goranboyu atəşə tutması, mülki şəxslərin üzərinə raket atması faktları ilə də tanışdırlar. Lakin onların qərəzi və erməniparastliyi bu heqiqətləri dilə gətir-

rilməsinə mane olur. Milli Həmrəylik Partiyasının sədri, Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı Əlisahib Hüseynov "Şərq"ə bildirdi ki, "Human Rights Watch"ın hesabatı saxtakarlığa əsaslanır. Partiya rəhbərinin sözlərinə görə, bu hesabat özünü müdafiə etmək üçün "keşikçi"si kimi təqdim edən təşkilat adına rüsvayçılıqdır: "Təşkilatın açıq-aşkar saxtakarlığı yox deməli hamı heyret, həm də təəssüf hissi doğurur. Hesabatı elə tərtib ediblər ki, Azərbaycan ərazilərində 30 il Ermənistanın işğalı altında qalmasından xəbərsiz olan insanlar yazılan əsassız iddialara və yanlış rəqəmlərə inansınlar. Hesabatın Azərbaycana bağlı hissəsi dünya ictimaiyyətinin çaşdırılmasına, qərəzli şəkildə yönləndirilməsinə xidmət edir. Azərbaycanı "təcavüzkar" kimi qələmə vermək istəyirlər. Sənəddə Ermənistan silahlı qüvvələrinin 44 günlük müharibə zamanı cəbhə xəttindən uzaqda yerləşən şəhər və kəndlərimizdəki mülki obyektləri, yaşayış evlərini, məktəbləri atəşə tutmaları barədə bir kəlmə də qeyd edilməyib. Bu da sözügedən beynəlxalq təşkilatın iş üzünü göstərir. "Human Rights Watch"ın hesabatı riyakarlığın əyani təsdiqidir. Təşkilat insanlığa yox, şərə xidmət edir".

İsmayıl Qocayev

İran Zəngəzur dəhlizinin açılmasında maraqlıdır

Tehran çalışır ki, Azərbaycan üzərindən həm Rusiyaya, həm də Avropaya çıxısın

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov İrana rəsmi səfər edəcək. Bu barədə Azərbaycanın İrandakı səfəri Əli Əlizadə bildirdi. Səfir qeyd edib ki, səfərin 25 yanvarda baş tutması gözlənilir.

Qeyd edək ki, bir müddət əvvəl Azərbaycan ərazisində müvəqqəti yerləşdirilən rus sülhməramlı qüvvələrinin yeni komandanı general-mayor Andrey Volkovu Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov qəbul edib. Görüş zamanı rus sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdirildiyi Qarabağ iqtisadi zonasındakı əməliyyat şəraiti müzakirə olunub.

General-mayor A.Volkovu general-leytenant Rüstəm Muradov təqdim edib. Vurğulayaq ki, Rüstəm Muradov Dağlıq Qarabağdakı Rusiya sülhməramlı kontingentinin ilk komandanı olub. Ondan sonra qısa zaman ərzində bu vəzifəyə general-mayor Mixail Kobokov təyin edilib. Daha sonra həmin vəzifəni general-leytenant Gennadi Anaşkin icra edib. A.Volkov bu işə 2020-ci ilin 10 noyabrından etibarən təyin olunan dördüncü şəxsdir.

Ə.Lizadə həmçinin "Twitter" hesabında məlumat verib ki, İranın yol və şəhərsalma naziri Rüstəm Qaseminin başçılığında müvəqqəti heyəti Azərbaycanın Füzuli şəhərinə səfər edib.

Onun sözlərinə görə, nümayəndə heyəti Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinə də gedəcək.

İranın Azərbaycanın səfəri Seyid Abbas Musəvi iki ölkə arasında bir çox sahələrdə birgə böyük layihələrin olduğunu qeyd edib. Səfəri çərçivəsində iki ölkə arasında enerji, sənaye, tranzit, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdəki layihələr haqqında müzakirələr aparılacağını bildirdi.

İranlı nazir səfər çərçivəsində Azərbaycan rəsmiləri ilə görüşəcək.

Siyasi elmlər doktoru, professor Cümşüd Nuriyev "Şərq"ə açıqlamasında bildirdi ki, əvvəl İranda Azərbaycan arasında münasibətlər gərgin olsa da, artıq Azərbaycan Prezidenti elan edib ki, bizim İranda ciddi problemlərimiz qalmayıb:

"Azərbaycan müdafiə nazirinin ora səfərində qeyri-adi bir məsələ görmürəm. Çünki qonşu dövlətdir, Azərbaycanın ən böyük sərhədlərindən biri də məhz elə İrandır. Sərhədlərin hər iki tərəfində ordu var. Təbii ki, Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi ilə İranın silahlı qüvvələri arasında yəqin ki, birgə əməkdaşlıq kimi məsələlərə bağlı razılaşmalar olacaq. Azərbaycan İranda hər hansı gərginlik istəmir. Füzuli ra-

yonu İranda sərhəddir. Yol və şəhərsalma naziri səfər edibse, deməli, Zəngəzur dəhlizinin açılmasında İranın bu və ya digər formada fəaliyyəti olacaq. Koridorun açılışı ilə bağlı addımlar atacaq. Çünki hazırda İranın Avropa və Asiya ilə əlaqələri ancaq dənizlədir. Bu da həm vaxt itkisidir, həm çox baha başa gəlir. Ona görə İran çalışır ki, Rusiyaya, həmçinin Azərbaycan üzərindən Avropaya çıxısın. Bütün bunların fonunda İran istəyir ki, demiryolu təzə təhvil verilsin. Məlum olduğu kimi, İran Ermənistanla kifayət qədər təsiri var. Azərbaycan bu taktikani seçməklə artıq cənub qonşusunu qarşısında yox, yanında görmək niyyətindədir. Qarşılıqlı səfərlərin əsas məqsədi buna xidmət edir. İnanırıq ki, yaxın gələcəkdə İranın şirkətləri də Qarabağın, xüsusilə də kommunikasiya xətlərinin bərpasında iştirakçı olacaq. Azərbaycan-İran münasibətlərinin yeni müstəviyə keçməsinə gözləyirik".

Sücaət Mehti

"Daşınmaz əmlakın reyestrini açıq etməliyik"

Əkrəm Həsənov: "Bunun konkret müsbət tərəfləri var. Birincisi, açıq dövlət reyestri korrupsiyanın və məmur özbaşınalığının qarşısını alır"

"Korrupsiyanın, məmur özbaşınalığının, insan haqlarının tapdalanmasının əsas səbəblərindən biri də daşınmaz əmlakın dövlət reyestrinin qapalı olmasıdır". Bu barədə tanınmış hüquqşünas Əkrəm Həsənov deyib.

Ekspert bildirdi ki, "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Qanunun 5-ci maddəsi "Dövlət reyestrinin açıqlığı" adlına da, həmin maddənin məzmunundan belə çıxır ki, məlumat yalnız hüquq sahibinin özünə verilir: "Əksər ölkələrdə bu reyestr həmişə açıqdır. Bütün məlumatlar müvafiq portalda yerləşdirilir, daxil ol və əldə et. Bu, şəffaflığın əsas göstəricilərindən biridir. Ölkəsini sahib olan xalq ilk növbədə onun ərazisinin - torpaq sahələrinin, binaların kimsə məxsus olduğunu bilməlidir. Bu-

nun konkret müsbət tərəfləri var. Birincisi, açıq dövlət reyestri korrupsiyanın qarşısını alır. Məmur əmlakı yaxınlarının adına əldə etsə belə, bunu araşdırmaq mümkün olur. İkincisi, açıq dövlət reyestri məmur özbaşınalığının qarşısını alır. Daşınmaz əmlakın özəlləşdirilməsi, müvafiq razılıqların verilməsi və s. şəffaflaşır. Məsələn,

həqiqətən hüququnun obyektleri arasında isə ən vacibi daşınmaz əmlakdır. Çünki torpaq, miqdarı məhdud olan nemətdir. Buna görə də onun üzərində ictimai nəzarət yoxdursa, digər şeylər haqda danışmaq belə əbəsdir. Ölkəmizə sahib olaq!".

İsmayıl

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi

Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin 5-ci Polis Bölməsinin əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilən silsilə əməliyyatları zamanı narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan 11 nəfər saxlanılıb.

DİN mətbuat xidmətinin məlumatında qeyd olunur ki, saxlanılan şəxslərdən külli miqdarda narkotik vasitə - heroin və psixotrop maddə (metamfetamin) aşkar olunaraq maddi sübut kimi götürülüb. 5-ci Polis Bölməsinə daxil olmuş əməliyyat məlumatı əsasında keçirilən əməliyyat zamanı paytaxt sakinləri Anar Göyüşov, Zeytun Məmmədov, Anar Nəcəfov, Elmır Abbasov, Nicat Əhmədov, Aftandil Abazov, Ramal Paşayev, Azər Yədullayev, Əfqan Nəzərov, Orxan İsmayılov və Nasir Vələdov tutulublar. Adları sadalanan şəxslər Binəqədi və paytaxtın digər ərazilərində narkotik vasitələrin satışı ilə məşğul olduqlarını etiraf ediblər. Faktlarla bağlı 5-ci Polis Bölməsində toplanan materiallar Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsinə göndərilib. Saxlanılan şəxslərin hər biri barəsində Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb. Binəqədi rayonu ərazisində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan şəxslərin ifşa edilməsi, onların daxil olduğu narcoşəbəkənin digər üzvlərinin saxlanılması istiqamətində polis əməkdaşları tərəfindən əməliyyatlar davam etdirilir. Analoji xəbərlərin yayılması intensivləşib. Narkotik maddələrin satışının qarşısının alınması məqsədilə hüquq-mühafizə orqanları hansısa şəhərdə və ya bölgədə xüsusi əməliyyatlar keçirir, bir qrup şəxs saxlanılır. Bir neçə

gün əvvəl də Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin Cinayət Axtarışı Şöbəsinin əməkdaşları əməliyyat keçirmişdi və rayon ərazisində narkotiklərin satışı ilə məşğul olan əvvəllər məhkum edilmiş Əli Əhmədov və İntiqam Həsənov tutulmuşdu. Onlardan həm psixotrop maddə "pati", "şüşə" adlanan metamfetamin, 89 ədəd metadon həbi, həm də odlu silah müsadirə edilmişdi. Məlumatda qeyd edilirdi ki, faktla bağlı Əli Əhmədov və İntiqam Həsənov barəsində Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işləri başlanılıb. Adları sadalanan şəxslər barəsində həbs-qətimkan tədbirləri seçilib. Saxlanılanların cinayət əlaqələrinin aşkar edilməsi istiqamətində əməliyyat tədbirləri davam

de xəstə insanların artmasına səbəb olacaq. Xəstə dedikdə, hərfi mənada orqanizmin hansısa xəstəliyə tutulmasından söhbət getmir. Burada mənəvi aşınmaya, psixoloji sarsılmalara məruz qalan vətəndaşdan söhbət gedir. Belə vətəndaşın da nə cəmiyyətə, nə də dövlətə xeyri dəyər. Bu sahədə hansı işlər görülməlidir ki, cəmiyyətin sağlamlaşmasına xidmət etsin?

Professor Rafiq İsmayılov "Şərq"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, narkomanıyanın qarşısı kompleks tədbirlərlə alınmalıdır:

Sağlam nəsil, sağlam gənclik yetişməlidir

Narkomaniyaya qarşı mübarizədə dövlətin və cəmiyyətin bütün təbəqələri iştirak etməlidir

etdirilir. Hüquq-mühafizə orqanları üzvlərinə düşən vəzifəni yerinə yetirir. Lakin bu azdır. Uşaq və yeniyetmələr, gənclərlə işləyən, cəmiyyətin mənəvi-psixoloji sağlamlığının qorunmasına cavabdeh olan qurumlar da çalışmalı və hüquq-mühafizə orqanlarının işinə dəstək verməlidirlər. Bunu ilk növbədə dövlət maraqlarımız tələb edir. Azərbaycan dövlətinə sağlam cəmiyyət lazımdır. Ölkədə sağlam nəsil, sağlam gənclik yetişməlidir ki, dövlətin təhlükəsizliyini onlara əmanət etmək mümkün olsun. Dövlət xalqdan, xalq da dövlətdən güc alır. Bu iki məfhum birbirindən ayrılmazdır. Dövlət maraqlarına xidmət edən nə varsa, eyni zamanda ictimai maraqlara da uyğundur. Narkotik vasitələrin dövriyyəsinin genişlənməsi heç bir halda dövlət maraqlarına xidmət edə bilməz, çünki nəticədə bu, cəmiyyət-

- Narkomaniya elə bir belədir ki, ona nəinki sivil cəmiyyət, hətta cinayətkar aləm də mənfi münasibət bəsləyir. Cəzaçəkmə müəssisəsinə məhz narkotik maddələrin satışı, dövriyyəsinin təşkil etməyə görə düşənlərə məhbuslar da xor baxır, onları daim aşağılayır. Yəqin bunu ədəbi əsərlərdə, filmlərdə də görmüsünüz. Narkotik alverçiləri, cəmiyyəti, insanları zəhərləyənlər hər zaman qınaq obyektinə olurlar, hətta onlara qarşı qanunun tələbləri öz yerində, "yeraltı dünya" nümayəndələri tərəfindən də xüsusi cəzalar tətbiq edilir. Hesab edirəm ki, narkomanıya əleyhinə kompleks tədbirlər aparılmalıdır. Təhsil Nazirliyi, Ailə, Qadın, Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Məşğulluq Mərkəzi, icra

hakimiyyətləri, qeyri-hökumət təşkilatları, beynəlxalq təşkilatlar, xeyriyyə fondları Dövlətin və cəmiyyətin bütün təbəqələri bu prosesdə iştirak etməlidir. Xüsusi qrantlar ayrılmalı, maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirilməlidir. Araşdırma və tədqiqatlar aparılmalı. Maarifləndirmə tədbiri deyiləndə, çox zaman bunu "dəyirmi masa" keçirmək kimi qəbul edirlər. 5-6 nəfər yığılır, müzakirə aparılır, bəzi statistik rəqəmlər səsləndirilir, bununla guya ki iş tamam olur. Belə deyil, maarifləndirmə tədbirləri məktəbləri, ali təhsil müəssisələrini, yaşayış massivlərini əhatə etməlidir. Məktəblərin istifadə edə biləcəyi broşuralar nəşr etməmək, orada narkomanıya, onun zərərli barədə məlumat vermək, daha əsası, bu tora düşməməyin üsulları izah edilməlidir. Narkomanıya həm də psixoloji məsələdir. İnsanlara psixoloji təsir göstərərək tora salırlar. Məsələn, bi-

risi yeniyetməyə deyir: "Kişi ol, al "çək"". Yeniyetməyə anadılmışdır ki, kişilik narkotik çəkməklə ölçülür. Kişilik igidlikdir, xalq yolunda, Vətən yolunda igidlikdir. Hansı ki, Vətən müharibəsində minlərlə gəncimiz torpaqlarımızı düşməndən azad etməklə bunu nümayiş etdirdi. Kişilik evdə ailənin, övladların təəssübünü çəkməkdir. Narkotik çəkib ağılı, dərrakəsini itirən şəxsdən ailə başçısı olmaz. Uşaqlara, gənclərə bunlar sadə dillə, konkret nümunələrlə anadılmalıdır. Vətəndaşlar bilməlidir ki, narkotik istifadəçiləri başqalarını tora salmaq üçün hansı çağırışları edir, hansı üsullardan istifadə edib digərlərini özlərindən asılı vəziyyətə salırlar.

R.İsmayılov qeyd etdi ki, narkomanıya qarşı mübarizədə sosial çarxlar, maarifləndirici sosial reklamlar da önəmlidir:

- Qonşu dövlətlərdə bunun yaxşı nümunələri var. Bizdə də narkomanıya qarşı sosial çarxlardan istifadə edilir. Lakin bunlar yetərsizdir. Bu sosial çarxların, sosial reklamların əhəlinin bütün təbəqələrinə çatdırılması təmin edilməlidir. Bölgələrdə işsiz insanların məşğulluğunun təmin edilməsi, eləcə də yeniyetmə və gənclərin asuda vaxtının maraqlı keçməsi üçün zəruri tədbirlər görülməlidir.

Mələhət Rzayeva

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

mübarizə tədbirləri çərçivəsində faiz dərəcələrini artıracaqlar. Pulun dövriyyədə çox olması Amerika, Avropa və inkişaf etmiş ölkələr tərəfindən dövrü valyutaların dövriyyəyə çox buraxılması pulun dəyərini kəskin şəkildə aşağı salıb. Bu da qiymətləri artıran amillərdəndir".

Ekspert qeyd edib ki, dünyada daşıma qiymətləri kəskin yüksəlib:

"Bunun tədricən aşağı düşəcəyi gözlənilir. İlin ikinci yarısından dünya qlobal dəyər zənciri ilə olan prob-

"Ustad yazıçıları oxuyanadək yazıçı olmaq istəmişəm"

"Amma sonra görəndə ki, mən onlarla bir sırada dura bilməyəcəm, o arzumun üstündən birdəfəlik xətt çəkmişəm"

Atatürk deyib ki, müəllim şam kimidir - özünə yazıb tükənən ətrafını işıqlandırır. Bu fikri çox sevirem. Çünki həqiqət payı kifayət qədərdir. Əsl müəllimlər gələcək ixtisaslı kadrlar, alimlər yetişdirmək üçün böyük fədakarlıq göstərirlər. Nə umacaqları olur, nə təmənnaları. Yeganə təsəllini yetirmələrində tapırlar.

Eyni ilə mənim kimi yüzlərlə media nümayəndəsinin müəllimi, Azərbaycan mətbuatının ağısaqqallarından biri, BDU-nun Jurnalistika fakültəsinin Yeni media və kommunikasiya nəzəriyyələri kafedrasının müdiri, professor Cahangir Məmmədli: kimi. Demək olar, Azərbaycan jurnalistikasında olan hər kəs Cahangir müəllimi tanıyır. O, bəzilərinə auditoriyada dərs deyib, bəzilərinə isə istehsalatda, praktik məsələlərdə. Amma əsl ustad dərsi. Buna Cahangir müəllimin yarım əsrdən çox pedaqoji təcrübəsi imkan verir. Bəli, ömrünün yarısından çoxunu doğma universitetinə, əziz tələbələrinə həsr edən Cahangir müəllimin bu günlərdə 80 illik yubileyi olacaq. Bu münasibətlə onunla ələ fəkültəimizdəki iş otağında blits-müsahibə etdik. - 80 ilin ən yaddaqalan hadisəsi hansı olub? - 1968-ci ilin avqustunda jurnalist ixtisası üzrə BDU-ya qəbul olmağım.

- Ümumiyyətlə, ömrün 80-ci ili sizin üçün nədir?
- 80 illik ömür uzun və sənətkar qələmindən çıxan bir romanın epiloqudur.
- Sizin üçün Vətən hardan başlayır?
- Doğulduğum kənddən.
- 17 il kənddə yaşadınız, 63 il şəhərdə. Kəndçisiniz, yoxsa şəhərli?
- Ömrümün o kənddə keçən 17 ilini heç nə əvəz edə bilməz.
- O kənddə sizin üçün ən əziz xa-

Cahangir Məmmədli: "Ömrümün o kənddə keçən 17 ilini heç nə əvəz edə bilməz"

- Paxıllıq insanı içdən yəyin və ömrünü qısaltdan dərmanlıq xəstəlikdir.

- Üslubunuzda bədii detallara çox rast gəlirik. Həmişə özünüzdən yazıçı olmaq keçib?

- Ustad yazıçıları oxuyanadək belə bir arzuda olmuşam. Amma sonra görəndə ki, mən onlarla bir sırada dura bilməyəcəm, o arzumun üstündən birdəfəlik xətt çəkmişəm.

- Torpaqlarımız yağı düşməndən azad olundu, sevdiniz o kəndə nə vaxt qayıdacaqsınız?

- Mən o kənddən əslində heç vaxt çıxmamışam.

- Ölümə mənasızlığın necədir?
- Tanrım mənə çox şeyi qismət elədi: uzun ömür, nəvələr, nəticələr. Həmişə göndərəcəyi ölüm də Tanrının payı hesab edəcəm.

- Çap mətbuatında böyüdüünüz. Lakin bu mətbuat indi sanki öləyir

- Klassik mətbuatın sıradan çıxma ehtimalı mənim də ömrümün sona yetmək ehtimalı ilə üst-üstə düşür. Onun mənə qabağa düşməyini istəməydim.

- Yaddaşımda hansı bədii filmlər əbədi qalıb?
- Uşaqlıqdan "Avara". Çox sevdiyim "Diriliş" filmi isə cavan çağlarıma aiddir.

- Xəyanət sizin üçün nədir?
- Xəyanət Allah heç vaxt bağışlamır: gec-tez, mütləq xəyanət sahibinin cəzasını verir.

- Keyli sayda kitabınız var. Bəs özünüzdən ən çox razı qaldığınız hansıdır?

- Səksəndən sonra yazacağım kitab.

Kənan Novruzov

Qiymət artımının sonu yaxınlaşır

İlin ikinci yarısından dünya qlobal dəyər zənciri ilə olan problemlər öz axarına düşəcək

Yanvarın 18-də Azərbaycanın Baş naziri Əli Əsədovun sədrliyi ilə ölkədə ərzaq təhlükəsizliyi, qiymət artımı və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş müşavirə keçirilib.

Aidiyyəti dövlət qurumlarına qısa müddət ərzində "Antiinflasiya tədbirlərinin gücləndirilməsi haqqında" Tədbirlər Planı barədə təkliflərini hökumətə təqdim etmələri tapşırılıb.

Hazırlanacaq çəvik və kompleks antiinflasiya programının qısamüddətli dövrdə hökumətə inflasiyanın amillərini nəzarətdə saxlamağa imkan verə biləcəyi izah edilib.

Inflasiyanın formalaşmasında monetar və qeyri-monetar amillərə nəzarət, ərzaq təminatı və ərzaq təhlükəsizliyi, idxaldan asılılıq səviyyəsinin azaldılması kimi məsələlərə xüsusi diqqət yetirilib.

Həmçinin elektron ticarətin, rəqəmsal ödənişlərlə bağlı vəziyyətin daha da yaxşılaşdırılması, nağdsız hesablaşma və ödəniş alətlərindən istifadə səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi qeyd olunub.

Mövzu ilə bağlı "Şərq"ə açıqlama verən iqtisadçı-ekspert Xəlil Kərimli 2022-ci ildə inflasiyanın 2021-ci ilə nisbətən daha az olacağını proqnozlaşdırdığını bildirib:
"Bu təkcə Azərbaycanda yox, qlobal miqyasda da belə olacaq. Əsas səbəbləri bunlardır ki, Amerika Mərkəzi Bankı dolların dəyərinin artırılması, dünyanın Mərkəzi Bankları da öz valyutalarının dəyərinin artırılması istiqamətində addımlar atacaq. Inflasiyanın

lemlər öz axarına düşəcək. Çünki bahalaşan, yeni idxal vasitəsilə Azərbaycan bazarına və dünya əhəlisinə təsir göstərən qiymətləri insanlar çox rahat həzm edə bilmir. Qiymət artımının sonları yaxınlaşır. Həmçinin Azərbaycan Mərkəzi Bankının bahalı pul siyasəti həyata keçirməyə başlaması inflasiyanın zəifləməsinə gətirib çıxaracaq. İqtisadiyyat Nazirliyinin, Maliyyə Nazirliyinin, beynəlxalq təşkilatların proqnozları bunu göstərir".

İqtisadçı-ekspert antiinflasiya tədbirləri əsasında süni qiymət artımının qarşısının alınma biləcəyini qeyd edib:

"Hökumətin antiinflasiya tədbirləri ilə bağlı iş daha çox iqtisadiyyat Nazirliyi və Mərkəzi Bankın üzərinə düşür. İqtisadiyyat Nazirliyinin antiinhişar xidməti, xüsusilə, bazar təsir göstərə bilən, hökumət mövqeyə sahib olan inhişarçıların fəaliyyətini nəzarət altına almalıdır. Çünki onlar şəraitdən istifadə edib lazımından artıq qiymət artımına gətirirlər. Beləliklə, süni qiymət artımının qarşısı alınır".

X.Kərimli bütün baş verən proseslərdə daxili idxalçıların və ya istehsalçıların günahı olmadığını vurğulayıb:

"Son 18 ay ərzində dünyada qiymət artıb. Qlobal ərzaq qiymətləri indeks 35 faizdən çox bahalaşmış. Təkcə buğda qiymətləri dünyada 50 faizə qədər artıb. Antiinhişar xidməti sui-istifadə hallarına, bazarda mövqə tutan subyektlərə nəzarət artırılmalıdır. Və artırılmalıdır".

Camilə ƏZİM

Xaricdə təhsil alan həkimlərə yüksək maaş vəd olunur

Musa Quliyev: "Xüsusi proqramlar hazırlayarkən həkimlər arasında ciddi maaş fərqi qoyulmamalıdır"

Proqram çərçivəsində orta və qeyri-tibb işçilərinin ixtisaslarının artırılması da əsas hədəflərdən biridir. Belə ki, tibb müəssisələrində çalışan orta tibb işçiləri və biomedikal sahəsi üzrə mühəndislərin ixtisaslarının artırılması məqsədilə Türkiyə Cümhuriyyətinin aidiyyəti qurumları ilə əməkdaşlıq çərçivəsində təlimlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur. Hər il 50 nəfər orta tibb işçisi və 30 nəfər biomedikal sahəsi üzrə mühəndis müvafiq tibb müəssisəsinin rəhbərinin təqdimatı əsasında Komissiya tərəfindən seçiləcək

"Xaricdə təhsil almış həkimlərin tibb müəssisələrinə cəlb olunması proqramına başlanılır".

Bunu İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin Marketing və ictimaiyyətlə əlaqələr departamentinin rəhbəri Aynura Əhmədova deyib. O bildirib ki, bu, vacib proqramdır. "Əhali daha çox xaricdə oxuyan həkimlərin qəbulunda olmağa maraqlıdır, buna görə özəl tibb müəssisələrinə üz tuturlar. Bu proqram 2022-2023-cü illəri əhatə edəcək. Əsas gözlənti odur ki, əhaliyə göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyəti yüksələcək".

O deyib ki, bir il ərzində bu proqrama 8 milyon manatdan çox vəsait xərclənməsi nəzərdə tutulub. Bu zaman Bakı, Sumqayıt və Gəncə şəhərlərindəki tibb müəssisələrinə üstünlük verilecək.

"Türkiyə universitetlərində yüksək elmi dərəcə qazanan həkimlərlə Azərbaycan Tibb Universitetində eyni dərəcəni qazannmış həkimlərin maaşları arasında kəskin fərq olmamalıdır"

təlimlərə cəlb olunacaq.

Layihə ilə bağlı "Şərq"ə danışan millət vəkili, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Musa Quliyevin sözlərinə görə, bu, böyük bir proqram olmalıdır və hazırlanmasında tələskənliyə yol verilməməlidir:

"Xaricdə təhsil əlaqədarlıq səviyyəsinə yüksəlmiş mütəxəssisləri burada qoruyub saxlamaq üçün

onların maddi təminatlarının yaxşılaşdırılmasına, yüksək əməkhaqqı ilə təmin edilməsinə ciddi ehtiyac var. Tibb spesifik bir sahədir. Xüsusən, müasir tibb texnologiyalarından uğurla istifadə edən həkimlərin ölkə üçün olduqca böyük faydası və əhəmiyyəti var.

Bu tendensiya 3 il əvvəl Türkiyədə də var idi. Bunu aradan qaldırmaq üçün həm Türkiyə vətəndaşı, həm də burada müəyyən təhsil almış xarici ölkə vətəndaşı olan həkimlərin yüksək əməkhaqqı ilə təmin olunmasıyla bağlı proqram hazırlandı. Bu, yüksək səviyyədə ixtisaslaşmış türk həkimlərin Avropaya getməsinin qarşısını aldı. Ancaq Azərbaycan üçün ciddi həkim qıtlığı probleminin yaranmasına səbəb oldu. Çünki bizim həkimlərin əksəriyyəti Türkiyədə təhsil alıblar və ya orada kvalifikasiya keçiblər. Buna görə də bizim maaşlar ən azından Türkiyədəki ilə bərabər olmalıdır ki, dəyəri kadrlarımızın itkisi ilə üzleşməyək".

Deputat qeyd edib ki, bu problemləri həll etmək üçün xüsusi proqramlar hazırlayarkən həkimlər arasında ciddi maaş fərqi qoyulmamalıdır:

"Türkiyə universitetlərində yüksək elmi dərəcə qazanan həkimlərlə Azərbaycan Tibb Universitetində eyni dərəcəni qazannmış həkimlərin maaşları arasında kəskin fərq olmamalıdır. Bu, müəyyən gərginliyə yol açır və diskriminasiyanın yaranmasına səbəb ola bilər. Əgər Türkiyənin, Almanyanın diplomları bizimkilərlə eyni səviyyədə tanınrsa, maaşlar da eyni olmalıdır.

Burada bir çox incə məqamlar da var və differensial yanaşma tələb edir. Mərkəzi şəhərlərdə və bölgələrdə çalışan həkimlər arasında da müəyyən fərqlər qoyulmalıdır ki, rayon və kəndlərdə fəaliyyət göstərən həkimlər şəhərlərə axın etməsin. Eyni zamanda orta tibb işçilərinin də bu proqrama cəlb edilməsi lazımdır.

Bu proqram birinci mərhələ üçün böyük şəhərləri nəzərdə tutmaqla kifayətlənə bilər, lakin ikinci mərhələdə kənd və rayonlara da bura əlavə edilməlidir. Əgər biz ailə həkimli institutunu yaratmışıqsa, kənd yerlərində həkimlərin qalması, daimi fəaliyyət göstərməsi üçün onların maddi təminatları yüksək səviyyədə olmalıdır. Əks halda onları orada qalmaq istəyən və biz həmin yerlərdə həkim qıtlığı problemi ilə üzleşəcəyik".

Sənən İsmayil

"Nar" Azərbaycan çempionu tituluna sahib oldu

"Nar" komandası bütün rəqiblərini geridə qoyaraq "Breynt Rinq" üzrə 2021-cu ilin Azərbaycan çempionu tituluna sahib oldu.

Azərbaycannın 6 universitet və 6 region komandası da daxil olmaqla 16 komanda 4 ay boyunca gərgin mübarizə aparıb. Finalda "Nar" komandası "Bilik" kubokunun sahibi "Bridge" komandası ilə qarşılaşıb və ilin qalibi olub.

"Azerfon"un Baş icraçı direktoru Qunnar Panke qalib "Nar" komandasının üzvləri ilə görüşüb və onları təbrik edib: "Nar" komandasının mütləq çempion olaraq xüsusi seçilməsi sizin əzməniz, savadınız və cəld düşünmə qabiliyyətiniz sayəsində olub. Belə savadlı gənclərin nailiyyətləri bizi sevindirir və uğurlarınızın davamlı olmasını diləyirəm".

Qeyd edək ki, "Breynt Rinq" bilik yarış "Nar"ın korporativ sosial məsuliyyət strategiyası çərçivəsində elm və təhsilə dəstək layihələrindən biridir. Mobil operator artıq 9 ildir ki, "Breynt Rinq" intellektual oyununa dəstək olur. "Nar"ın sosial layihələri haqqında ətraflı məlumatı <http://www.nar.az> sahifəsindən əldə etmək olar.

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutu

KURSLAR

-MÜHASİBAT (2 AY)

-Mobil telefonların təmiri (3 ay)

-KOMPYUTER (1-3 AY)

-KOSMETOLOGİYA VƏ VİZAJ (3 AY)

-KİŞİ VƏ QADIN BƏRBƏRİ (1-3 ay)

-Dizayn (3-6ay)

-Masaj (3 ay)

-Biçmə - Tikiş (3 ay)

-Məktəb Psixologiyası (12 ay)

Tel: (012) 489-08-84

Mob: (070) 241-28-67

www.az-baku.com

Manatın ucuzlaşması gözlənilmir

Çünki neftin qiyməti artıq 90 dolları ötür

Sosial şəbəkələrdə yayılan məlumatlara görə, ölkədə bəzi banklar dolların satışını dayandırılıb. Bir çox insan bu halla rastaşdığını və səbəbini öyrənmək istədiyini bildirib.

Məsələ ilə bağlı "Şərq"ə danışan iqtisadçı-ekspert Eyyub Kərimli belə hallarla rastaşmadığını bildirib: "Mən də bununla bağlı istehlakçı kimi banklara müraciət etmişəm. Amma belə hallarla rastaşmamışam. Bəzi hallarda banklar dolların bitdiyini deyib və daha sonra yaxınlaşmağımı istəyib. Mən də həmin vaxt gəlib, istədiyim əməliyyatı həyata keçirmişəm".

Iqtisadçı bu kimi halların baş verməsinə səbəb olaçaq amilləri açıqlayıb: "Anladığıma görə, əhali arasında təşviş yaranıb. Vətəndaşların dollara marağı artıb. İnsanlar vəsaitlərini xarici valyutaya dəyişmək istəyirlər. Bu, banklarda dolların bitməsinə səbəb ola bilər. Amma hazırda banklarda dolların satışında əhəmiyyətli məhdudiyət görmürəm.

Digər tərəfdən, Mərkəzi Bankın son məlumatlarına əsasən, bankların özü də dollar almasına olan tələbatını artırıblar. Bu da görünür ki, onların Yeni ildən qabaq biznes strukturlarına ayırdığı dollar vəsaiti ilə bağlıdır. Bildiyimiz kimi, Yeni ildən önce biznes strukturları ölkəyə müəyyən məhsulları daha çox idxal edirlər. Buna görə də dollara tələbat arta bilər".

Ekspert manatın məzənnəsinin və dəyərini ucuzlaşma ehtimalından danışdı: "Hazırda manatın

ucuzlaşmasının iqtisadi əsasları yoxdur. Çünki neftin qiyməti artıq 90 dolları ötür. Digər tərəfdən bizim valyuta ehtiyatlarımız 53 milyard manatdır. Həmçinin dollara olan tələbat da ödənilir. Lakin onu da qeyd etmək istəyirəm ki, hazırda manatın dəyəri ucuzlaşmaqdadır.

Aparılan araşdırmalar göstərir ki, manat 2011-2012-ci ilə nisbətən alıcılıq dəyərini azaldıb. Tutaq ki, bu gün 150 manata aldığımız məhsulu 2011-ci ildə 100 manata və ya daha aşağı qiymətə alırdıq. Bu, manatın dəyərində ucuzlaşma baş verdiyini göstərir.

Bu da ölkədə manatın dövryyəsinə olan müəyyən təzyiqləndirən yarıdır. Lakin bizdə "üzən məzənnə" olmadığından və Mərkəzi Bankın manatı inzibati yollarla tənzimlədiyindən, hazırda bu haqda birbaşa nəşə söyləmək çətinidir. Lakin sadaladığım problemlər var, manatın dəyərini aşağı düşməsi mövcuddur.

Əlbəttə ki, bütün proseslər gələcək üçün arzular və planlamalar yaradır ki, manat "üzən məzənnə" rejimi-

Yaxın günlərdə ciddi məzənnə dəyişikliyi müşahidə edilməyəcək

ne keçsin və inzibati yollarla yox, öz-özünü tələb-təklif əsasında tənzimləsin. Lakin bu haqda hələ ki, ciddi siqnal yoxdur. Hesab edirəm ki, yaxın zamanda manatın məzənnəsində ehtəddə ciddi dəyişiklik müşahidə etməyəcəyik".

Çimnaz Şahlar

Azərbaycanda turizmi inkişaf etdirməyin zamanıdır

Iqtisadçı səbəbləri və çıxış yolları göstərdi

Hazırda turizm dünyada sürətlə inkişaf edən sahələrdən biridir. Bu sahə bir çox ölkə üçün biznes məhiyyəti daşıyır və dövlət büdcəsinə xeyli gəlir gətirir. Amma Azərbaycanda turizm, xüsusilə qış turizmi tam inkişaf etməyib.

Qonşu ölkələrlə müqayisə etdikdə, respublikamızda bu sektorun necə axsadiğını müşahidə edə bilərik. Vətəndaşlar bu mövsüm də istirahət üçün xarici ölkələrə üz tutur. Xaricdən gələn şəxslərin sayında da azlıq müşahidə olunur.

Azərbaycandakı turizmin hazırkı vəziyyətini dəyərləndirən iqtisadçı-ekspert Elşad Məmmədov "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı əsasən xammal ixracatına əsaslanır:

"Bu tip struktura malik iqtisadiyyatlarda xidmət sferası, yüksək texnologiyalı sahələrin inkişafı bir çox hallarda problemlərlə üzleşir. Əsas pul kütləsi mədən sənayesinə, xammal və neft sektoruna xərclənir. Digər sahələrdə pul çatışmazlığı yaranır. Pul çatışmazlığı olan yerdə investisiya olmur. Investisiya olmasa, nə infrastruktur ola bilər, nə xidmətlərin çeşidi, nə də rəqabət mühiti. Biz bu sahədə fəaliyyət göstərən şirkətlərin, demək olar ki, hamısının eyni qurumlara, eyni imkanlı iş adamlarına məxsus olduğunu müşahidə edirik.

Ona görə də bazarda hegemon statusa malik sahibkarlar istədiyi qiyməti qoyur və qiymətlər əlçatan olur. Şübhəsiz ki, heç bir orta sta-

tistik turist qiymətlərin 2 dəfə baha olan yerə müraciət etməz".

Ekspert dünya miqyasında turistlərin vəziyyətindən də danışdı:

"Bütövlükdə, dünyada turistlərin sayı dünya iqtisadiyyatındakı böhranla əlaqədar azalmağa doğru gedir. Bu artıq neinki Azərbaycanda, digər ölkələrdə də olacaq. Ona görə xaricdən böyük turist axınına gəlməsi ilə bağlı proqnozlarımız o qədər də nikbin deyil".

Iqtisadçı ölkədəki turizmi inkişaf etdirmək üçün çıxış yollarını göstərib:

"Turizm bazarının inkişaf etdirilməsi üçün regional iqtisadi inteqrasiya layihələrinin ölkəmizdə reallaşdırılmasına ehtiyac var. Biz qonşu dövlətlərlə iqtisadi əməkdaşlığımızı dərinləşməsinə gətirsək, oradan gələ biləcək turistlərin axını eyni dərəcədə sürətləndirərik. Bu həm sənədləşmə ilə bağlı olan məsələlərin sadələşdirilməsinə şərait yaradacaq, həm də əlavə xərclərin turistlər tərəfindən ödənilməməsi Azərbaycan turizm bazarında onlar üçün daha əlverişli olacaq".

Çimnaz Şahlar

lərinin əslən bu torpaqdan olmasındır.

Nyu-Yorkun və bütün dünyanın görkəmli kolleksiyacılarının dəvət aldığı bu möhtəşəm sərgi hər biri beş dəqiqə olmaqla doqquz özəl sənət əsərinin qırx beş dəqiqəlik nümayişindən ibarət olacaq. Onu da qeyd edək ki, sərgi 27 yanvar Bakı vaxtı ilə səhər saat 11:30 radələ-

Qədim Azərbaycan irsi Nyu-York Sərgisində...

Gəncə şəhərindən olan iki azərbaycanlı gənc Orxan Məmmədov və Lara Binnet Azərbaycanın mədəni irsini dövrümüzün ən son texnologiyaya algoritmi sayılan süni intellekt ilə birləşdirərək, ABŞ-ın Nyu-York şəhərində keçiriləcək sərgidə dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdıracaqlar. Belə ki, sözügedən tədbirdə bu iki bacarıqlı gənc öz ana vətənlərinin, eləcə də Məhsəti və Nizami Gəncəvi kimi dahi şəxsiyyətlərin yaşayış yarıtdıqları Gəncə şəhərinin mədəni irsini süni intellektlə birləşdirərək sərgiləməyə hazırlaşırlar.

"Şərq" xəbər verir ki, burada maraqlı və çox önəmli faktorlardan biri də budur ki, dünyanın ən reytingli universitetlərini bitirən və qabaqcıl şirkətlərin süni intellekt ilə reklam olunmasında yaxından iştirak edən Lara Binnetin babası Mustafayev Mehmet Mikayıl oğlu əslən Goranboy rayonunun Quşçular kəndindən, nənesi isə Şamaxının Salamzadə nəslindəndir.

Onun Azərbaycanın qədim mədəni irsinə, Azərbaycançılıq məfkurəsinə olan sevgisi, bağlılığı və əmək sərf edərək bu dəyərləri dünyanın gözü önündə yayımlaması da ehtəddə böyük-

rində baş tutacaq və Mayamədə yerləşən rəqəmsal incəsənət şirkəti "Blackdove"nin rəsmi instaqram hesabında izləyicilər üçün canlı yayımlanacaq.

Nəzərinizə çatdırmaq istəyirik ki, süni intellekt üzrə yüksək biliklərə sahib olan Orxan Məmmədov dünyaya Azərbaycan mədəni irsini çağımızın ən son texnologiyaya algoritmi ilə birləşdirən yeganə insanlardandır.

Belə ki, O.Məmmədov 2019-cu ildə İtaliyanın Venesiya şəhərində keçirilən əlli səkkizinci beynəlxalq dərəcəli Venedik Bienali müasir incəsənət sərgisində Azərbaycan pavilionunu layiqincə təmsil edib. Hazırda O.Məmmədov dövrümüzün ən müasir süni intellekt alqoritmindən istifadə edərək, muzeylərimizdə olan ənənəvi Azərbaycan xalça və kilimlərinin əminlərlə təsvirini emal edərək oxşarlıqlarına əsaslanan yeni hüdudsuz kombinasiyalar yaradır.

Sənətçi O.Məmmədov indiye qədər yüz əlli mindən çox xalça kompozisiyası və eskiz toplayaraq süni intellekt vasitəsilə birləşdirib və "Estetikanın dirçəlişi" sərgisində bu günə qədər mövcud olmayan xəyali kilimlər yaratmış və dünyaya nümayiş etdirmişdir.

Ağsuda baxımsız, kimsəsiz vəziyyətdə yaşayan tənha qadın...

Əzəmət Mikayılova xəstəxanaya yerləşdirilib

Ağsunun Ərəbmehdibəy kəndində baxımsız, kimsəsiz vəziyyətdə yaşayan Əzəmət Mikayılova Ağsu Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına yerləşdirilib.

Bu barədə Sosial Xidmətlər Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Murad Həşimov məlumat verib.

O diqqətə çatdırıb ki, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Sosial Xidmətlər Agentliyinə xəbər daxil olduğu andan etibarən məsələ ilə bağlı lazımı proses başlanıb: "Vətəndaşın yaşadığı əraziyə səfər etdik. Yerinə ilkin müayinə üçün əraziyə tibbi-həkim briqadası da dəvət olundu. Vətəndaş ilkin müayinəsi aparılaraq Daxili İşlər Nazirliyi, yerli icra hakimiyyəti nümayəndəsi və təcili tibbi yardım əməkdaşlarının iştirakı ilə Ağsu Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına yerləşdirildi. (apa) Buradan isə onun səhətində olan problemlər nəzərə alınaraq, aidiyyəti ixtisaslı tibb müəssisəsinə göndərildi. Əzəmət Mikayılova barəsində məlumat verən və o cümlədən onunla bağlı prosedürə iştirak edən aidiyyəti qurumların əməkdaşlarına təşəkkür edirik!"

Telefonu şalvarın cibinə qoymayın!

Sonsuzluq və ciddi onkoloji xəstəliklər meydana gələ bilər

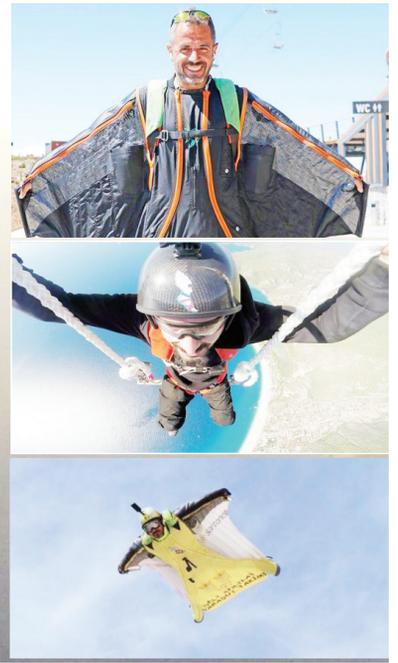

Alimlər mobil telefonları saxlamaq üçün ən təhlükəli yerləri açıqlayıblar.

Medicina.az xəbər verir ki, alimlər bunun üçün ən təhlükəli yerlərdən birinin avtomobil "bardağ"ı olduğunu bildirib. "Bardağ"ı qoyulan telefon qızdığına görə özündən toksiki maddələr sintez etməyə başlayır.

Qadjetli yastığın altında saxlamaq da düzgün deyil. Çünki bu zaman şüalanma nəticəsində yuxuya getmək çətinləşir ki, bu da səhər baş ağrısına səbəb olur.

Ən əsas isə telefonunuzu şalvarın cibinə qoymaqdan çəkinin. Həkimlər bildirirlər ki, yenə də şüalanma nəticəsində insanda sonsuzluq və ciddi onkoloji xəstəliklər meydana gələ bilər.

İşdən evə uça-uça gəlir

"Yarasa adam"ın dünyada tayı-bərabəri yoxdur

Mələhət Rzayeva

7 yaşındaykən arzusu paraşütçü olmaq. Amma vinqşyutçu - idmanın vinqşyut növü ilə məşğul oldu. Türkiyənin Muğla bölgəsi, Fəthiyyə əyalətindəki 1965 metr yüksəklikdəki Babadağdan vinqşyutla uçuşu evinə gedən, evdən də iş yerinə yenə uçuşu gələn 49 yaşlı Cengiz Koçak indiyədək təxminən 9 min atlanışı gerçəkləşdirib.

"Şərq" "Milliyet.com" a istinadən bildirir ki, Cengiz Koçakın uçuşları fəslə görə dəyişir. Məsələn, yay aylarında Cengiz işdən evə dönmək üçün 1965 metr yüksəklikdən atlanırsa, qışda 1200 metr yüksəklikdən atlanıb uçuşu evinə ofisinə gəlir. Cengiz Koçak həm də "Yarasa adam" adıyla tanınır. Fəthiyyə Ölüdenizdəki Babadağ kanat yolunun baş direktoru vəzifəsindən çalışır. Burada həm də turistlər üçün restoran da fəaliyyət göstərir. "Yarasa adam" nəzarət heyətə keçirmək üçün gün ərzində kanat yoluyla 1200 metr yüksəkliyə çıxır. Bura işlərini tamamladıqdan sonra yenə də vinqşyut ilə Ölüdenizin mavi ənginliklərində süzərək ofisə dönmür. Koçak Türkiyədə

idmanın vinqşyut növü üçün 45 atlama nöqtəsi olduğunu deyir. Bu nöqtələri özünün kəşf etdiyini, dünyadakı ekstrim həvəskarlarının Türkiyə üzrə əlaqələndiricisinin də məhz özü olduğunu deyir. "Antenlər, körpülər, uçurum, bina kimi sabit olan hər yerdən paraşütə atlanmaq mümkündür. Belə yerlər yetərli dərəcədə yüksəklikdədirsə, vinqşyutla da atlanmaq olar. Bütün günüm, həyatım Babadağda keçir. Bura ilk dəfə gələndə evimin olduğu yerə ən yüksək təpəməz - 1965 metr yüksəklik arasındakı məsafəyə baxıb evə vinqşyutla gedə biləcəyimi düşündüm. Və bunu həyata keçirdim. Beləcə evdən işə, işdən də evə vinqşyutla gedib-gəlməyə başladım". Göy üzündə ondan başqa kimsə olmadığı üçün tıxac problemi yaşamadığını gül-gülə deyən Cengiz Koçak "evdən işə 15 dəqiqəyə gəlirəm. İşdən evə dönməyim isə 1 dəqiqədir. Bu cür hərəkət edən yeganə adamam. Bunun dünyada başqa bir nümunəsi, hələ ki yoxdur" deyən Cengiz Koçak dünyada buna görə məşhurlaşdığını, hətta Almaniyadakı bir televiziya yayımlanan bilik yarışmasına sual kimi salındığını deyib. C.Koçak idmanın vinqşyut nö-

vünə Kaliforniyada yiyələnib. Orada 2 ay təlim keçib. Dünyanın ən hündür zirvələrindən atlanıb. Türkiyəyə döndükdə "haradan atlanma bilərəm", sualına cavab tapmaq üçün araşdırma aparıb və 4 il ərzində 45 nöqtə kəşf edib. Və indi Türkiyəyə ekstrim idman yaşamaq üçün gəlmək istəyənlərə yol göstərir.

Malikanələrini 28 milyona satır

Mülkdə 19 otaq var, onlardan 8-i yataq otağıdır

Hollivud ulduzu Riçard Gir Aleksandra Silva 20 illik lüks villasını satır.

Axşam.az xəbər verir ki, Nyu-Yorkda, 20 hektar ərazidə yerləşən dəbdəbəli malikana üç mərtəbəlidir. Mülkdə 19 otaq var. Onlardan 8-i yataq otağıdır. Eyni zamanda mülkün böyük hovuzu və futbol meydançası var.

Cütlik villanı 28 milyon dollar müqabilində yeni sahibinə təqdim edəcək.

Yıldız Tilbə vəsiyyətini açıqladı

"Həyatımın kino və ya sənədli film olmasını istəmirəm"

Türkiyəli müğənni Yıldız Tilbə "Posta"ya verdiyi açıqlamasında vəsiyyətindən danışdı.

Axşam.az xəbər verir ki, müğənni bəstələdiyi mahnıların bir çoxunu ifa etmədiyini bildirib: "Onları yazarkən qırmızı göz yaşlı tö-

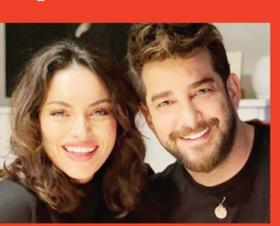
kürdüm. O qədər kədərli idim ki, ağlayırdım. İndi o mahnıları necə oxuyum? Ona görə də həmin kağızların çoxunu cırışam. İstəmirəm kimsə mənə görə kədərlənsin".

Sənətçi məşhurluğun əslində bir cəza olduğunu inandığını söyləyib:

"Bəlkə də kənardan görüldüyü xüsusi insan deyiləm. Kim haradan bilə bilər ki? Bəlkə də insanların bizdə gördüyü özəllik cəzamızdır. Bir yerdə yemək yeyə, dənizə gedə, başqaları kimi yolda ağlaya, rahat alış-veriş edə bilərik? Bəlkə də bu cəzadır".

Yıldız Tilbə ölümündən sonra həyatının ekranlaşdırılmasını istəmədiyini bildirib: "Həyatımın kino və ya sənədli film olmasını istəmirəm. Çünki həyatımı ifadə edə bilməyəcəklər".

Hipnozla 16 kilo arıqladılar

Detoks düşərgəsi, idman- arıqlamaq üçün hər şeyi sınayan aktyor Enis Arıkan və aktrisa Ezgi Mola karentində aldıkları çəkiden hipnozla xilas olublar.

Oxu.az xəbər verir ki, bu barədə Hürriyyət qəzeti məlumat yayıb. **Qeyd olunub ki, iki yaxın dost 1,5 ayda 16 kilo arıqlayıb.**

Böyük səhra dondu

Məşhur qum təpələri buz bağladı

Səudiyyə Ərəbistanında iqlim möcüzəsi yaşanır. Ərəbistan yarımadasındaki Böyük Səhra nadir hallarda baş verən dolu fırtınasının ardınca qar və buzla örtülüb. Möcüzəli təbiət hadisəsinə şahidlik etmək istəyən səudiyyəli səhraya axın edib, qartopu oynayıb, qarın üstündə süfrə açaraq çay, qəhvə məclisləri açıblar.

"Şərq" "Milliyet.com" a istinadən xəbər verir ki, səhrada qum təpələri də qar və buzla örtülüb. Səudiyyənin Təbuk bölgəsində də qar yağıb, sakinlər qar görmək və soyuq havadan həzz almaq üçün Badəm Dağı adıyla tanınan Jabal al-Lavza axın ediblər. Həmçinin Mədinə şəhərinin cənub-qərbindəki Bədr Valliyyində də qar yağıb. İnsanların küçəyə çıxaraq qarın yağmasını izləmələrini əks etdirən, yüksəklikdən çəkilmiş fotolar ya-

ylıb. Səhrada qar yağması nadir hadisə olsa da, bəzən təbiət şıltaqlığını göstərir. Soyuq hava kütlələri geniş ərazilərdən keçərək çöllərə doğru hərəkət edir və havanın temperaturu xeyli aşağı düşür. Bu cür antisiklonlar adətən Orta Asiya üzərindən saat əqrəbi istiqamətində hərəkət edərək Ərəbistan yarımadasına çatır. Nəticədə adətən 58 dərəcəyədək istilik olan səhra buzla örtülür.

Mələhət

Di Kaprio Los-Ancelesdəki evini satmaq qərarı verib

Hollivud ulduzu Leonardo Di Kaprio Los-Ancelesdəki evini satmaq qərarı alıb.

Axşam.az xəbər verir ki, 1926-cı ildə Tudor dövrünün memarlığına uyğun dizayn edilən ev, bugünkü müasir memarlıq ilə sintez edilib.

Hündür tavanları və geniş otaqları olan evdə mətbəx, yemək otağı, kinoteatr, terras, idman zalı, ofis, hovuz və spa var.

Leonardo sözügedən malikanəni 4,9 milyon dollara satmağı planlaşdırır. **Qeyd edək ki, o, evi 4 il əvvəl məşhur müğənni Mobidən satın alıb.**

Təhlükə hələ sovuşmayıb

Hər 12 saniyədə bir nəfər koronavirusdan ölüb

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus "Covid-19"un "Omicron" ştammi ilə bağlı xəbərdarlıq edib. O qeyd edib ki, sözügedən ştammin son variant olduğunu iddia etmək təhlükəlidir.

"Şərq" "Cumhuriyyət"ə istinadən xəbər verir ki, İsveçrənin Cenevrə şəhərində ÜST-nin 150-ci İcraiyyə Şurasının iclası videokonfrans formatında işə başlayıb. Qebreyesus epidemiyanın sonunun gəlməsi haqqında düşünməyin təhlükəli olduğunu izah edib:

"Omicron"un son variant olacağını və ya oyunun sonu olduğunu düşünmək təhlükəlidir. Əksinə, global miqyasda daha ölümcül variantın ortaya çıxma potensialı çox realdır".

A.Qebreyesus nitqində epidemiyanın başlamasından sonrakı iki il ərzində dünya üzrə 350 milyon yoluxma halının və 5,5 milyon ölüm hadisəsinin olduğunu bildirib:

"Hamımız bilir ki, bu rəqəmlər daha yüksəkdir".

Keçən həftə orta hesabla hər üç saniyədə bir ÜST-yə 100 yoluxma faktının bildirildiyindən bəhs edən T.A.Qebreyesus hər 12 saniyədə bir insanın "Covid-19"dan öldüyünü qeyd edib.

Həmçinin o, "Covid-19"dan ölümlərin peyvidləmənin ən az olduğu Afrikada artmasına diqqət çəkib.

Cəmilə ƏZİM

20 ildən sonra üzü güldü

Cərrahi əməliyyatla çiyin və qol köçürülən kişinin durumu yaxşıdır

2021-ci ildə tibdə baş verən ən yadda qalan elmi uğurlardan biri də hər iki qolu olmayan kişiye donor qol və çiyini köçürülməsi əməliyyatı idi.

Medicina.az xəbər verir ki, 1988-ci ildə işdə qəza zamanı yüksək gərginlikli elektrik vurmasından hər iki qolunu çiyindən itirən Feliks 3 ay komada qalıb. Cərrahlar onu xilas etmək üçün qollarını amputasiya etməli olub.

20 ildir ki, o, donordan orqan köçürülməsi üçün müraciət edib, uyğun qol tapılacağına ümidlə gözləyirdi. Nəhayət 2021-ci ildə o qollarına qovuşur.

4 cərrah briqadasının qatıldığı əməliyyat 14 saat çəkmişdi. Ona çiyin sümükleri də əlavə olaraq qoyulub. Bu vaxta kimi be- le kombina olunmuş köçürülməni heç kim icra etməmişdi.

Fransız cərrahlar 15 əzələ, qığırdaq, 2 arteriya, 3 vena və onlarla siniri bərpa ediblər. Fantastik əməliyyatdan düz bir il ötüb. Feliks hazırda qollarını aktiv işlədir, qızını qucaqlayır, seyahət edir, Instagramda aktivdir.

O, yeni qollarına rahat uyğunlaşdığını bildirib. 9 aydan sonra barmaqlarında sinirlər də bərpa olub. 2021-ci ili bütünlükdə o hər ay klinikada reabilitasiyada keçirib.

